ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

AZ EGYEDÜLI MAGYAR BÁNYÁSZLAP AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

THE ONLY HUNGARIAN MINERS' JOURNAL IN THE UNITED STATES

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXIII. ÉVFOLYAM | DETROIT, MICHIGAN | 1935 JANUÁR 10. | NO. 2. SZÁM.

A "Három Kerületet" megint felgyujtják

AZ UJ SZERVEZET LEFUJTA A SZTRÁJKOT A GLEN ALDEN BÁNYÁKBAN - A PANASZOK ELINTÉZÉSÉVEL VISSZAMENTEK A MUNKÁBA. - MOST AZONBAN A RÉGI SZERVEZET AKAR ÁLTALÁNOS SZTRÁJKOT HIRDETNI

Az uj szervezet harmincezer tagját ki akarják üldözni a munkából. - Azt követelik, hogy a helyeiket nem dolgozó UMWA tagokkal töltsék be. - Egyszerre "felébredtek" a kerületi basák, hogy a társaságok "nem tartják be a szerződést." - Állandó anarchia várható a keményszénvidéken

A három keményszenes kerület megpróbáltatásai nem értek véget az uj évvel és minden szomoru jel azt mutatja, hogy az igazi anarchia csak most kezdődik.

Az uj szervezet ugyan a mult héten a Glen Alden Co. bányáiban a sztrájkot lefujta, de ez ugylátszik nem hozza el a békességet.

A mult év utolsó napjaiban az uj szervezet olyan erélyesen sztrájkolt és picketelt a Glen Alden bányáinál, hogy a társaság három bányát végleg le akart záratni.

A Bliss, a Wanamie és az Auchincloss bányákat ugyanis teljesen megbénitották a sztrájkolók és a termelést a többi bányánál is alaposan levágták.

A UMW tagjai ugyan nem akartak a sztrájkban részt venni, de a legtöbben sztrájktörők sem akartak lenni, különösen mikor az uj szervezet tagjai egyre erélyesebben kezdtek picketelni és mikor összeütközések is voltak a vidéken.

A mult hét végén aztán a Chamber of Commerce békéltető bizottsága vette az ügyet a kezébe, amelynek a társaság vezetője megigérte, hogy a sztrájkoló bányászok minden panaszát rendben elintézik, ha a sztrájkot lefujják.

Maloney, a United Anthracite Miners elnöke ezt megtette és igy a társaság a bánya lezárására vonatkozó rendeletét visszavonta és igy ujév után visszamentek a bányászok a munkába.

De még hozzá sem láttak a munkához, már gyülést tartott a UMW három kerületének a végrehajtó bizottsága, amelyen az uj szervezet ügyét tárgyalták.

Ez a közös végrehajtó bizottsági gyülés hirtelen észrevette, hogy mikor a Glen Alden az uj szervezet tagjaival is dolgoztat, megszegi a United Mine Workers-al kötött szerződést — ami másfél éven át talán fel sem tünt nekik — és azt követelik, hogy az uj szervezet összes tagjait vágják ki a munkából.

Az a kivánságuk, hogy a harmincezer munkavesztésre itélt bányász helyett hivják be a UMW azon tagjait a munkára, akik évek óta nem dolgoznak, de minden körülmények között azonnal vágjanak ki mindenkit, aki tagja az uj szervezetnek.

Eleinte ugy volt, nogy Lewis elnök is részt vesz ezen a gyülésen és személyesen veszi fel a harcot az uj szervezet tagjai ellen, de aztán jónak látta meggondolni magát, mert harmincezer emberrel nem könnyü elbánni, ő pedig csak győzelemmel vonulhatna el a harctérről.

Ezért egyelőre megelégedett azzal, hogy parancsokat és biztatásokat sürgönyözzön a harcvonalra, ahol a kis cárok vezetik a küzdelmet.

A hármas végrehajtó bizottság most felszólitotta a bányatársaságokat és elsősorban a Glen Aldent, hogy a tenti kivánságnak tegyenek eleget és ha ezt nem követi cselekedet, akkor további lépéseket tesznek.

Elsősorban az első kerület lokáljaiból akarnak konvenciót összehivni, amit azután a többi is követne, hogy az általános sztrájkot a keményszénbányák ellen kimondják.

Minthogy természetesen harmincezer bányászt nem lehet a legvéresebb küzdelmek nélkül csak ugy ukmukfuk kivágni a munkából, természetes, hogy minden komoly kisérlet borzalmas és nagyon végzetes testvérharcokra vezetne.

A kis cárok azonban igy akarják elterelni a bányászok figyelmét arról, hogy code-ot nem erőszakoltak ki a bányabárókból és igy akarják a bányászok természetes elkeseredését lecsapolni.

Amig a munkásokat egymásra uszithatják, addig azok nem fognak a közös ellenfél, a bányaur ellen vonulni és a United Mine Workers tisztviselői ezt a célt akarják elérni.

ILLINOISBAN FESZÜLT A HELYZET

Illinoisból azt jelentik, hogy bár bombázások és más erőszakosságok az ünnepeket nem zavarták meg, a helyzet feszültebb, mint valaha volt és az ujév uj helyzetet hoz magával.

A Progressiveket eddig mindig azzal utasitották el, hogy nem avatkozik a code hatóság a fennálló szerződésekbe, de ezek most lejárnak és igy ezt a kifogást többé nem lehet ellenük alkalmazni.

MEGINDULT A MUNKA

Mindenfelé jobban dolgoznak a bányákban

Az utolsó néhány hétben valamivel jobban megy a munka a bányákban, mintha az ujév igéreteket hozna a sokat szenvedett bányásznépnek.

A szénpiac javulásához nagyban hozzájárultak a hideg időjárások, amelyek megkésve bár, de az egész országra kiterjedtek.

Ennél is lényegesebb javulást hozott azonban az a tény, hogy a nehéz iparban, a vas- és acéliparban ma negyvenöt százalékos üzemmel dolgoznak, mig a mult év utolsó hónapjaiban a nehéz ipar üzeme husz százalék körül volt.

Azt hiszik, hogy az acélipar üzeme emelkedni fog január és február folyamán és különösen az ugynevezett captive bányák (a vasgyárak bányái) több munkát remélhetnek.

Ezekben a bányákban már szintén sokfele érzik a javulást és például a hires Gary bányák egész évi nyavalygás után végre mostanában kezdtek három napokat dolgozni hetenként.

MEGKEZDŐDTEK A CODE-TÁRGYALÁSOK

A szén-code ügyében nyilvános kihallgatásokat folytatnak. - Egyelőre azonban csak a szén árával vannak elfoglalva. - Attól kell tartani, hogy a vezérek puccsot csinálnak és titokban csinálnak uj szerződést

Január másodikán megkezdődtek Washingtonban a szén-code kihallgatásai, mert a jelenleg érvényben levő code lejár február végén.

Egyelőre csak a szén árával vannak elfoglalva és különösen a kis bányatársaságok panaszkodnak az ellen.

Ezek a kis társaságok azon panaszkodnak, hogy a szén árát nagyon magasan szabták meg, hogy olyan árak mellett képtelenek a versenyre és vagy tönkre mennek, vagy az árakat kell nekik a code ellenére levágni, hogy a rendeléseket ne csak a nagy bányák halászhassák el.

A nagyobb társaságok természetesen azt vitatják, hogy ezekre az árakra szükség van és keserüen panaszkodnak, hogy a kis bányatársaságok "chisel"-eznek és az árakat lenyomják.

Lewis jelenleg a nagy vállalatokat védelmezi, mert ha az árak lemennek, akkor elsősorban a bányászok munkadiját akarják majd levágni.

A munkabérekre és munkáskérdésekre nézve a kihallgatás dátumát még nem tüzték ki — és félni lehet tőle, hogy Lewis puccsra készül és titokban egy kész bérskálát akar a kormány elé terjeszteni jóváhagyás végett.

Amennyiben a kormány egy kész bérskálát jóváhagyna, a bányászok elé azt ugy hoznák, mint "törvényt", amin nem lehet szavazni és igy játszanák ki a UMW alkotmányát, amely előirja, hogy a bányászoknak szavazni kell a szerződés elfogadásán.

A két bányászlapot kormányrészről idejében értesitik, mikor a munkáskérdéseket és a munkadijat tárgyalják.

KIRABOLTAK EGY BÁNYÁT

Mt. Pleasant, Ind. Az itteni bányatársaság irodáját két fiatal bandita kirabolta. A rablás előtt a telefon vezetéket elvágták és egy lopott kocsiban menekültek a bányából. Az elrabolt készpénz összegét nem hozták nyilvánosságra idáig.

SZÁZMILLIÓ TONNÁVAL TÖBB SZÉN

Ilyen emelkedést vár a puhaszénipar az uj évben. - Huszonöt százalékkal nagyobb piacra számitanak

A szénpiac szakértői és a nagyobb bányatársaságok arra vannak elkészülve, hogy ebben az évben körülbelül százmillió tonna puhaszénnel többet bányásznak és vetnek a piacra, mint a mult évben.

Biznak benne, hogy az általános gazdasági fellendülés különösen a nehéz ipart mozditja meg és körülbelül huszonöt százalékkal több szénre lesz szükség az uj esztendőben.

Ez azt jelentené, hogy ötszáz millió tonna puhaszén kerülne forgalomba és a bányászoknak átlag heti három és fél napos munkát jelentene, ha a rendelés megoszlana és a termelés egész éven át egyenletes lehetne.

Ha az ipar százmillió tonnával több szenet termelhetne, akkor a bányabárónak a szén tonnája kevesebbe kerülne 15-18 centtel, ugy hogy óriási profitot csinálnának a jelenlegi árak mellett, de a bányász napszámja azért magasabb nem lenne.

FÉNYESEN SIKERÜLT A POCAHONTASI MAGYAR ÜNNEP

Köztiszteletben álló amerikaiak sokasága ünnepelt együtt a magyarokkal. - Ez volt a legnagyobb és legszebb magyar ünnep, mióta "Póki" rajta van Magyar-Amerika térképén

A pocahontasi magyarság sylvesteri nagy ünnepe nagy meglepetést hozott annak a magyarságnak, amely az ünnepet rendezte.

Az volt a rendezők és résztvevők szándéka, hogy egy kivételesen derék embert, egy amerikai gentleman-t fognak ünnepelni, a miért mindig barátja, igaz barátja volt nemcsak minden magyarnak, de a magyar nemzetségnek és annak az országnak, ahonnan ez a nemzetség jött.

Nem a general superintendentet akarták ott ünnepelni, hanem az EMBERT aki embert látott mindig a magyar munkásban, müvelt nemzetet a magyar nemzetben és aki szüntelenül hangoztatta, hogy ezzel a nemzettel a trianoni szerződés nem bánt igazsággal.

A rendező magyarság azonban csakhamar rájött, hogy akik másokat, az arra érdemeseket megtisztelik, azok önmaguknak szereznek tisztességet. Az ünneplés Mr. German-nak, a nagyszivü vezetőnek szólt, de bizony órákon át nem az ünnepeltet, hanem az ünneplő magyarságot, a magyar nemzetséget dicsérték.

Ki csodálhatja hát, hogy könnyekig megható volt az ünnepség, ahol barátok ültek barátokkal, ahol testvérkezet fogtak két nemzetségnek azok a derék tagjai, akik eddig is testvéreket láttak egymásban.

A Lyceum helyisége nagyszerüen fel volt diszitve, hiszen egész nap dolgoztak rajta Pocahontas szép magyar lányai, akik azt akarták, hogy a belső ünnep a külsőségeiben is diszes legyen.

És diszes volt!

Azok a magyar munkások, a kik hétköznapon kormos arccal, piszkos dzsekkruhában jönnek haza a munkából, megmutatták, hogy mit takar a piszkos külső, mikor a szénport lemossák magukról. Olyan gentlemenek ültek ott egy szálig, akikkel nem vallanának szégyent soha semmiféle uri palotában teritett asztal mellett.

Egy kultur-nemzet gyermekei ültek a teritett asztal mellé és az estélyi ruhákba öltözött amerikai urhölgyek nem vették észre, hogy "közönséges munkások" ülnek mellettük ünneplő ruhában.

A banketten 215 személy vett részt és több magyar volt ott jelen, mint valaha akármilyen magyar összejövetelen, mert kettős lojalitás vitte őket erre az ünnepre.

Bertók Béla pocahontasi református lelkész imával nyitotta meg a vacsorát, vacsora után pedig Tábory Oszkár logani magyar ügyvédet kérte fel, hogy vegye át a toast-mesteri tisztséget, miután üdvözölte a megjelent vendégeket.

Tábory Oszkár beszédre szólitotta Rev. Bowden baptista lelkészt, Rev. Logan methodista lelkészt, Rev. Szijjártó logani magyar lelkészt, azután N. C. Smith birónak adta át a szót, akit E. Ellett, a közismert pocahontasi üzletember és végül Mr. Hurt megyei sheriff követtek.

Valamennyien beszéltek az ünnepeltről, akit tisztel mindenki a vidéken, de egy szónok sem felejtette el, hogy a magyarok iránti mélységes megbecsülésének kifejezést ne adjon.

Tábory Oszkár egy órás beszédben magyarázta meg, hogy mért érezte lelki szükségletnek Pocahontas magyarsága, hogy ezt az ünnepet rendezze és mért örülnek, hogy alkalmuk van tanuságot tenni a magyarság igaz barátja mellett.

Magyarország rövid történetét, jelenlegi szomoru sorsát és a trianoni gyalázatot ismertette azután röviden az amerikai közönséggel.

Tóth Zoltán fiatal magyar gyerek magyar ruhába öltözve adta át az ünnepeltnek a magyarság szép ajándékát, Magyarország Ezeréves Történetének angol nyelven megirt könyvét.

Sóss Ilonka pocahontasi magyar kislány ugyancsak magyar ruhában adta át az ünnepelt feleségének, Mrs. German-nak, a pocahontasi magyar asszonyok szép ajándékát: magyar himzést.

Könnyekig meghatva emelkedett az ünnepelt Mr. German szólásra.

(Folytatás a 8-ik oldalon)

HARTNEADYT KINEVEZTÉK

A hetedik kerület elnöke állami bányaminiszter lett Pennsylvániában. - Lemondott a szervezetben viselt tisztségéről. - Kennedy nem követi a példáját

Earle kormányzó első intézkedése volt, mikor elsején a hivatalát átvette, hogy kinevezte a kabinetjét és amint azt előre igérte, Hartneadyt, a hetedik kerület kiscárját bányaminiszternek nevezte ki.

Hartneady természetesen lemondott a UMW hetedik kerületében az elnöki tisztségről, mert a két állást nagyon bajos lenne egyszerre betöltenie.

Nem követte a példát Pennsylvania alkormányzója Kennedy, aki titkár-pénztárnoka a UMW-nak és aki azzal a megokolással nem mond le a dzsábjáról, hogy a United Mine Workers alapszabályaiban nincs ilyesmi kikötve.

Minthogy a UMW alapszabályaiban az sincs benne, hogy a tisztviselők nem gyilkolhatnak, vagy nem vehetnek maguknak egy-két szénbányát, ugy látszik, hogy a nagycárok ilyesmire feljogositva érzik magukat ezentul.

Kennedynek kilencezer dollár fizetése van a UMW-nál és tizenkétezer dollár a jövedelme mint alkormányzó és ugy érzi, hogy be tudja tölteni a tisztségét Harrisburgban is meg Washingtonban is.

A régi közmondás szerint egy ember egyszerre két széken nem ülhet, de a nagy bányászvezérek ugy látszik egyszerre nemcsak két széken, de két városban is tudnak ülni.

Ha a UMW tagságának a legcsekélyebb szava is lenne a szervezet vezetésében, Kennedyt feltétlenül kirugnák a dzsábjából.

A TÖBBI BÁNYÁKRÓL

Senator Pope (Washington) javaslatot nyujt be, hogy az ország összes ércbányáit vegyék üzembe és a bennük termelt érceket adják profit nélkül a piacra. A javaslat a szénbányákat nem foglalja magában.

VISSZATÉRNEK A SZERVEZETBE

Springfield, Ill. Január 8-9-10-én a UMW International Boardja előtt ötven illinoisi bányász jelentkezik, hogy visszatérjenek a szervezet kebelébe.

Nem a jószándék vagy a Lewis iránti szerelem viszi őket vissza, hanem az, hogy másként nem tudják régen elvesztett munkájukat visszakapni.

A Progressivek tagadják, hogy ennyi tag hagyja el őket egyszerre és azt állitják, hogy az ötven bányász legnagyobb része azelőtt egyáltalán nem tartozott szervezetbe.

ÁLLAMOSITSÁK A KEMÉNYSZÉNIPART

Boland scrantoni congressman javaslatot nyujt be, hogy a keményszénipart vegyék azonnal szövetségi kezelésbe. Az ipar nem volt hajlandó code-ot csinálni magának

Sok szó esett már arról, hogy a puhaszén ipart vegyék szövetségi kezelésbe és ezentul még többet fognak a dologról vitázni, de senki nem gondolt arra, hogy a keményszén ipar államositása előbb kerül szőnyegre.

Most egyszerre Boland scrantoni demokrata congressman javaslatot akar benyujtani a törvényhozás elé, amely az azonnali államositást rendelné el, ha a javaslatot elfogadnák.

Boland szerint a keményszénipar teljes mértékben rászolgált egy ilyen eljárásra, mert ismételt sürgetésre sem egyeztek meg az ipar nagyurai egymásközt semmiféle code-ban és a munkások szintén nem sürgették, hogy csináljanak code-ot a számukra.

Tavaly ugyan tanácskoztak és végig tanácskoztak minden jobb és drágább hotelt az országban, de mindig azt jelentették, hogy nem tudnak megegyezni semmiféle code-ban.

Az elnök azért nem hajszolta őket tulságosan, mert a bányászvezérek azt jelentették állandóan, hogy code nélkül is rend van az iparban és békésen tudnak a munkások megelégedésére dolgozni.

A "békés munka" abból áll hogy állandóan sztrájk, munkazavar van az iparban, hogy egyik frakció a másik ellen küzd és közben a bányatársaságok aratnak, mert az árakat azok éppen ugy megszabják, mintha lenne code-ja az iparnak.

Boland, nagyon helyesen, azt mondja, hogy ha AZONNAL code-ot nem csinálnak, amely a munkátlan bányászokra is gondolna, szövetségi kezelésbe kell venni a bányákat.

62 NAPTÁR

Mikor e sorokat irjuk, mindössze 62 Bányász-naptár van az irodában. Azonnal rendeljen, aki igényt tart a naptárra.

Szelid számonkérések

Mi lett a magyar ujságokkal, a papokkal, meg a többi magyar tényezőkkel? Mi történt Clevelandban a Szabadsággal és hol a clevelandi magyar egyházak befolyása? - Hogy alakultak ki azok az "egységfrontok", amelyek mind kommunista "belső furásokat" takarnak?

Nagyon szomoru tünetek mutatkoznak Magyar Amerikában, amelyek mellett nem lehet és nem szabad szó nélkül elmenni.

Mert ezek a tünetek mindenképpen az erőtlenedés, az elmulás lethargiáját mutatják, de ha még szót sem emelnénk és rá sem mutatnánk itt-ott a beteges helyzetre, akkor egyenesen a korán beállt "oszlás"-t lehetne megállapitani felőlünk.

Az elmult szomoru évben az történt, hogy akiknek hivatásuk és kötelességük volt az amerikai magyar munka, azok azt nagyrészt — feladták.

Legalább annyiban feladták, hogy az önfenntartás keserves küzdelmei közt az orruknál tovább nem néztek és az ugynevezett "közügyek" tisztára azoknak a rendbontóknak a kezeire sikkadtak, akik itt "kommunizmus" cégér alatt gyülöletet és durvaságot árulnak.

Mielőtt ujra rámutatnék arra a veszedelemre, amibe itt a magyarokat az ugynevezett "kommunisták" sodorják, mikor az elbolonditott "elvtársakat" és azokon keresztül a többi magyarokat az idegengyülölet pergőtüzébe állitják, le akarom itt szegezni, amit talán nem is lenne szükséges megtennem, hogy nekünk semmi közünk nincs a kommunizmushoz és semmi bajunk nincs a kommunista tanokkal.

Mi szerintünk ennek az országnak a demokratikus berendezkedése alkalmat és lehetőséget ad mindenkinek, hogy a saját hitét vallja és hirdesse és még a kommunistáknak is megadja az alkalmat, hogy a szavazó urnákon keresztül akár Sovjetet csináljanak ebből a hazából. Tisztességesen és békésen, majd ha — ugy akarja a polgárság többsége.

Soha szót nem emelnénk, ha a kommunista tanokat valló magyarok a saját elveiket a saját cégéreik alatt bárhol, akárhányszor, akármilyen módon hirdetni próbálnák.

De az elmult évben a kommunisták a "belülről való furás" taktikájával minden MAGYAR fórumot k sajátitottak maguknak és különösen az "egységfrontok" mögött furták be magukat a magyar közélet minden sarkába.

Fel és kihasználták a depressziós elkeseredés természetes mezejét és ugy vetették rá magukat az országos gazdasági problémákra, mintha azokat egyenesen ők tudnák liferálni a kongresszuson keresztül az amerikai magyar munkásnak.

Sajnos, a többi magyar intézményeink ezeket a kérdéseket elhanyagolták és még csak nem is tiltakozhattak, még szemrehányást sem tehettek azért, hogy a magyar származásu amerikai munkás csak a kommunisták által nyujtott keretek közt talált ilyen természetü kielégülést magának.

A "közös frontokon" keresztül aztán valósággal szószólói lettek az amerikai magyar kolóniáknak azok a vörös elemek, a melyek egytizedét sem teszik az amerikai magyarságnak, amelynek a nevében olyan hangosan beszélnek.

A magyar egyházak és a magyar ujságok a létfenntartás küzdelmeiben egyre kevesebbet törődtek minden ilyen természetü közös kérdéssel és ebben a tekintetben a LEGNAGYOBBAK lettek a kötelességmulasztásban a LEGELSŐK.

Mindezt abból az alkalomból kellett megirni, hogy a clevelandi magyar kommunisták olyan kinosan megzavarták a Szerbiából kiüldözött magyar testvérek érdekében összehivott nagygyülést.

Ezen a gyülésen különösen jelét adták azok, akik a magyarok közt állitólag kommunizmust, de valójában kommunista csomagolásba takart gyülöletet hirdethirdetnek, hogy eszükben sincs komolyan a kommunizmus tanaival törődni és különösen és ezredszer jelét adták, hogy csak zavarogni akarnak, mert a "vezéreik" a zavarosban halásznak.

Meg kell állapitanunk, hogy a clevelandi magyar ujság és a clevelandi magyar egyházak és egyletek terhére esik az a helyzet, amely idáig tudott fajulni, amely ilyen számban engedte és talán invitálta a vörös atyafiakat a közélet minden frontjára.

Elsősorban a Szabadság két-három éve folytatott teljesen gerinctelen, teljesen iránymentes politikája okozta, hogy Cleveland negyvenezernyi magyarságában az ott élő talán kétszázra tehető kommunista olyan nagy, zajos és kellemetlen szerepet tud játszani.

Megértettük ezt az alatt a periódus alatt, mikor a Szabadság amerikai kezekben volt, akik nem hivatást, csak üzletet láttak a magyar ujságban, de érthetetlen ez a megalkuvás, miota ujra magyar kezekben van az amerikai magyarságnak valószinüleg még ma is a legnagyobb ujságja.

Ha a Szabadság szerkesztője ezzel a politikával azt reméli elérni, hogy a személye ellen irányuló támadásokat el tudja kerülni, akkor előbb-utóbb rájön, hogy a célját nem fogja elérni; de ha el is érné, akkor ezért a jelentéktelen célért a clevelandi magyarság nagyon nagy árat fog fizetni.

Érthető, hogy az ujságosak és a papok, az egyleti vezetők és általában a vezető elemek megunták a küzdelmet és a depresszió sulyos gondjai közt mindenhonnan félrehuzódtak.

De a magyar ujságirás, a magyar szószék, a magyar egyletek vezetése ezeket a kötelességeket rárójja az emberre és a kötelesség elmulasztása sulyos veszedelmet jelent minden amerikai magyarra.

Ha Cleveland nagyszerü magyarságának a legszebb mozgalmát, a Szerbiából küldözött magyar testvérek felsegitési mozgalmát is botrányba tudják fullasztani a kommunisták, akkor Clevelandban már a leghangosabban azok a magyarok beszélnek és ha ez igy marad, akkor öt év mulva CSAK azok fognak beszélni.

És hiába lesz negyvenezer derék magyar amerikai a városban, a két-háromszáz főnyi, csőcselékké izgatott, nem pedig kommunistává tanitott "elvtárs" lármája nyomán az az közbit terjed majd el a városban, hogy a magyarok általában kommunisták, ami aztán senkinek nem fog valami sokat használni.

Általános örömet keltett magyar berkekben, hogy a Szabadság programot helyez kilátásba a jövőre és ugy látszik, hogy különösen életben akarja tartani a revizió eszméjét.

Tudomásul vehetjük ebből azt, hogy a Szabadság ezentul is a magyar nemzetiségi alapon álló amerikai ujság lesz, ami a multban volt.

Legyen szabad azonban kellő tisztelettel a Szabadság figyelmét arra felhivni, hogy az erdőtől a fát nem látják, mert elsősorban Clevelandban, a saját portájukon kellene bizonyos rendet csinálni.

Azt a Szabadság a tudósitásban megirta, hogy a kommunisták azon a gyülésen botrányt csináltak, de vezércikkekben és további cikkekben nem láttuk semmi jelét annak, hogy erélyesebben kiván ezentul a legöregebb lap belenyulni ezekbe a kérdésekbe, melyek sürgős orvoslást kivánnak.

Soha nem láttunk a Szabadságban semmiféle felvilágositó irást olyan irányban, hogy a huszféle kommunista cégér alatt meghuzódó "kis háztulajdonosok", "kis betétes", "közös frontos", stb. alakulatok ingoványaitól olvasóikat megóvják, de gyakran láttuk, hogy ezeknek a hireit és tudósitásait megjegyzés nélkül közölték és igy akaratlanul is liferálták a saját olvasóikat is ezeknek a kommunista törekvéseknek.

Ebben a tekintetben mérhetetlenül kevesebb kifogás érheti az Amerikai Magyar Népszavát, a mely ugyan aktiv küzdelmet ez ellen a vörös lárma ellen nem folytat, de amelynek a hasábjain nem csuszhatnak be olvasóik táborába, akik oda a vorös eszméket csempésznék.

Aktiv, fárasztó és áldozatos küzdelmet csak a hetilapoknak kell folytatni, amit azok nem is mulasztanak el megtenni, leginkább azért, mert azoknak a szerkesztői részt vesznek a kolóniák magyar életében és személyesen is kénytelenek szembeszállni minden ilyen gyülöletet és rombolást szitó munkával.

A hetilapok a munkasság problémáival is mérhetetlenül többet foglalkoznak és ezt bizonyos mértékben megteszi a Népszava is, de a Szabadság olvasói ezekért majdnem kénytelenek Clevelandban a kommunisták lapjához fordulni.

Semmi okunk nincs feltenni, hogy a Szabadság nem a legjobb hiszemü reviziós mozgalmat akarja kezdeni, de higyje el Muzslay József, aki a lapot szerkeszti, hogy a revizionak nem fontos kelléke az a sok rendőri report, amit az Óhaza felől közölnek és ami kiszoritja a lapból azoknak a véresen fontos kenyérproblémáknak a tárgyalását, amik ma minden amerikai magyart zaklatnak.

Nem kevesebb a mulasztása a magyar egyházak és papok kilencven százalékának, akik szintén abban látják a nemzetmentést, hogy a magyar gyerekeket magyar betüre tanitják.

De nem látják meg, vagy nem akarják meglátni, hogy az egyházakhoz tartozó magyar munkást ebben a pillanatban a kongresszus előtt fekvő szociális javaslatok borzasztóan érdeklik és ha az egyháztársadalmi életben nem tudnak azokkal foglalkozni, akkor azt a kommunista alakulatokban fogják megtenni.

A magukat kommunistáknak nevező rendbontók, akik nagyobbára csak a vörös cégér alatt próbálnak a zavarosban halászni, ma kétségtelenül a leghangosabbak közöttünk és ügyes "egységfrontjaik" révén bizony sok helyen sikerül azt a látszatot kelteniük, hogy kommunista az amerikai magyarság.

Sürgősen akcióba kell lépni ellenük minden magyar ujságnak, minden magyar egyháznak és minden olyan jóakaratu magyar embernek, akik az utolsó kemény években a "közélettől" vagy távoztak, vagy ott nagyon csendes ember lett belőlük.

A magyar fórumok nagyon sok városban meg vannak, ahol nincsenek meg, ott közös egyházak és egyletek közti bizottságokat kell csinálni és vigyázni kell, hogy azokat a közös fórumokat ne áraszthassa el az a pár vörös zajongó, akik mind olyanok, mint a "banda emberek" voltak régebben. (Banda emberek azok, akik a hátukon nagydobot, annak a tetején cintányért, a kezükben furulyát cipeltek és a kezeiklábaik rángatásával egyszerre négy hangszeren is próbáltak lármázni.)

Ezek a rendbontó, rosszakaratu, gyülölködő és gyülöletet hirdető elemek természetesen kellemetlenkedni próbálnak és akik az utaikat keresztezik, azokat a személyeikben kikezdik.

Ezt a magyar élet munkásainak el kell viselni és aki azt nem képes vagy nem hajlandó megtenni, az az exponáltabb helyekről távozzék, de amig ott van, értse meg, hogy a kötelességeit teljesitenie kell, ha az nem is kellemes rá nézve.

A komolyabb és tisztességesebb és valóban kommunista magyar emberek jóizléséhez appelálni kár lenne, mert azok tehetetlenek és a kommunizmus cégére alatt szélhámoskodó lármás csirkefogók táborából régen undorral el is távoztak.

Az amerikai magyarság nemkommunista 99 és fél százalékán áll, hogy a ma már nevükben is zajongó szélhámosok hangos szaját legalább a magyar fórumokon befogják.

Még rossznéven sem vehetjük

Dickstein congressman javaslatot nyujtott be, hogy fosszanak meg körülbelül ötezer német származásu polgárt az amerikai polgárjogtól.

És a német-amerikai gentlemenek annyira rászolgáltak erre az eljárásra, hogy Dicksteinnek a javaslatát még csak rossznéven se vehetjük.

Sőt, ha vehetünk valamit rossz néven, akkor az idegen — ez esetben német — származásu polgártársak ostoba, szemtelen és kihivó magatartásán kell neheztelnünk, akik kiprovokálják ezt az inditványt.

Ötezer német származásu amerikai polgár utazott at Európába, hogy a Saar kerületben — mint annak a polgára — a szavazatát Németország mellett leadja.

Ez az ötezer amerikai polgár egyszerre elfelejtette, hogy mikor itt a hüségesküt letette, ugyanakkor azt is megfogadta, hogy elhagyott szülőföldjét többé nem tekinti a hazájának.

Ez természetes követelménye mindenütt a polgárjognak.

Nem lehet egy ember két hazának egyszerre a polgára és az átvitorlázott németek legfeljebb azt állithatják magukról, hogy az itt tett hüségi fogadalmat megbánták, hogy ujra polgárai akarnak lenni annak a földnek, ahol születtek és ez esetben a visszavándorlást senki nem bánja.

Sőt bizonyos tisztelettel gondolnak azokra, akikből a Szülőföld nagy válsága az alvó lojalitást egyszerre ujra kiváltotta és akik a nehezen szerzett amerikai polgárjogot ÖNKÉNT FELADTÁK, mikor szüksége volt a szavazatukra az elhagyott hazának.

De ha a Saar völgyébe látogatóba utazott polgártársaknak nem ez volt a szándékuk, ahogy mostani állitásuk szerint nem ez volt a szándékuk, akkor a hazautazással és szavazással két haza ellen követtek el árulást egyszerre.

Annak idején a német polgárok váltották ki Wilsonból azt a megbélyegzést, amivel a háborus elnök minden bevándorolt polgárt "hyphenated American"-eknek (kötőjeles amerikaiaknak) nevezett bennünket és évek, évtizedek kellettek hozza, hogy ezt a szégyenbélyeget leéljük.

Wilson elnök megjegyzése gyanuba vette minden idegen származásu polgár hüségét és a háboru kellett hozzá, az idegen származásu polgárok lojális bevonulása és elhullása kellett hozzá, hogy a stigma mindannyiunk fejéről lehulljon.

Most szinten a német származásu amerikai polgárok rakják azt vissza a bevándorolt polgárra.

Mikor a Saar völgy lakosságának a szavazásra az alkalmat megadják, az ottani lakósoknak, az ottani polgároknak adnak alkalmat, hogy hazájuk jövendő sorsát a szavazataikkal intézzék.

Nyilvánvaló, hogy amerikai, vagy angol, vagy francia polgároknak nem adtak és nem akartak jogot adni szavazni és a hazatért német származásu polgárok ott nem is ugy jelennek meg, mint amerikai polgárok.

Ha tehát nem ugy jelennek meg, ha mint a Saar völgy polgárai, mint a Saar völgy birtokosai szavaznak, akkor viszont semmi jusson nem követelhetik, hogy egy-két héttel később őket ez az ország a maga polgárainak tekintse.

Olyan kézenfekvő ez az igazság, hogy nem is igen értjük Dickstein congressman-t, mert szerintünk ezt elintézhette volna egy szövetségi ügyész is.

Egyszerüen a birósághoz kellett volna fordulnia egy esetben az ügyésznek és bebizonyitani, hogy egy-egy polgárunk, mint a Saar völgy polgára ment a viz másik oldalára szavazni, az itteni polgárjogairól tehát nyilván lemondott. És egyetlen döntés elvégezte volna mindazt, aminek az érdekében most esetleg felesleges uj törvényeket csinálnak.

Minden szimpátiánk azok mellett a németek mellett lenne, akik "haza" mentek szavazni, ha ugy mentek volna haza, hogy bucsut vettek az amerikai polgárpapirtól.

Ugyis különös érzés lenne minden amerikai szemében, hogy a hüségüket olyan gyakran cserélik, de mindenki megértené, hogy a Szülőföld hivása után ittmaradni többé nem birtak és viszajönni nem fognak.

Az adott helyzetben azonban valóban nincs más hátra, minthogy ezektől a németektől a polgárjogot elvegyék ebben az országban és még csak panaszkodni vagy tiltakozni sincs joga senkinek, aki önként, a maga akaratából lett polgara ennek a hazának.

»« HA ÖNNEK »«

LEVÉLPAPIR
BORITÉK
NÉVJEGY

vagy bármilyen
NYOMTATVÁNYRA VAN SZÜKSÉGE

«» «» HA EGYLETÉNEK «» «»

Plakát - Mulatsági meghivó - Belépti jegy - Lunch ticket - Nyugtakönyv Alapszabály - Jubileumi könyv vagy Diszalbumra van szüksége
FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL
Ujságot - Könyvet - Nyomtatványt ne rendeljen, mig tőlünk ajánlatot nem kér
UNION LOKÁLOKNOK MINDENFÉLE
--- NYOMTATVÁNYT KÉSZITÜNK ---
OLCSÓN - IZLÉSESEN - PONTOSAN
készit és szállit

Mindenféle
Nyomtatványt
az ország bármely részébe

- LAPUNK NYOMDÁJA -

"GENEROUS CHECK"

Mindenki megérti a fenti cimnek a forditását.

"Nagylelkü csekk."

Bőséges csekk.

Ezt kérte a new yorki gáztársaságtól W. Kingsland Macy, a new yorki republikánus párt feje a közelmultban. A választások előtt. Mikor pénz kellett a novemberi választáshoz.

Nagylelkü csekket kértek.

Bőséges borravalót, amit sem a gáztársaságok, sem másfajta nagytőkések ingyen soha nem adnak és amit ingyen soha nem is szoktak tőlük elvárni.

Érti-e már a gázfogyasztó, a villanyfogyasztó, a telefon fogyasztó, hogy mért kell ezekért a szükséges dolgokért háromszoros árat fizetni?

Roosevelt és a kormánya halálos csapásokat mérnek a közszolgálati vállalatokra, amelyek rabolják az országot. Amelyek megadóztatják a levegőt is és amelyek milliárdokat raboltak ki, nyuztak le rólunk.

Természetes volt hát, hogy a republikánus párt elnöke "bőkezü csekket" kért a választáshoz és természetes, hogy ezt a közszolgálati vállalatok megadták.

"Vegye figyelembe azt a jót, amit a pártunk ebben az államban végzett", irja levelében Mr. Macy.

Arra a "jó"-ra hivatkozik, hogy New York lakosságát a kormányzók husz éve hiába próbálták kimenteni a közszolgálati vállalatok véres karmai közül, mert mindig megakadályozta azt a — republikánus törvényhozás, a mely a demokrata kormányzót mindig elblokkolta.

A levél rossz kezekbe került és ahogy New York botrányos villany és gázrabláit vizsgálták, felolvasták azt a bizottságban.

Ez az ujság nem lelkesedik, soha nem is lelkesedett a demokrata pártért, mert az Isten látja a lelkünket, Al Smithért igazán nincs mit lelkesedni. És nála még rosszabbak is meghuzódnak a déli kékvérü grafterek pártjában.

Rooseveltet támogatta és támogatja az ujságunk, mert azt látjuk, hogy bizonyos dolgokban állja a szavát, gondol az "elfelejtett emberekre" és tényleg uj dealt akar adni a nemzetnek.

Aki nem hiszi, az nézzen körül az országban.

Az vegye figyelembe, hogy a TVA hatalmas villanytelepei a villany árát majdnem minden déli államban, városban és faluban lenyomták. Az vegye tekintetbe, hogy nyugaton a Grand Coule két év alatt elkészül és ott is megismétlődik, amit a délen tapasztalunk.

Az nézze meg, hogy két kézzel adja a kormány a pénzt minden városnak, ha azon villanytelepet vagy gáztelepet akarnak csinálni.

A közszolgálati vallalatok tiltakoznak, mennek fühöz-fához, courthoz-bihóhoz és ezer ujságban hirdetik, hogy tönkreteszi a szent "magántőkét" ezzel a versennyel a kormányunk.

De közben esnek a villanyárak, esni fognak a gáz árak, amig a republikánus párt feje "nagylelkü csekket" kér az ország legnagyobb közszolgálati trusztjától, hogy a pártját segitse győzelemhez és továbbra is beigéri neki azt a "jót", amit eddig végeztek, amig a lakósságot rabságba adták minden villany és gáz trusztnak.

Ezért találunk mi gyönyörüséget abban, hogy az uj dealt alkalmunk van akármilyen kis mértékben is szolgálni.

És még csak egy "generous check"-et sem várunk tőle, amiért szolgáljuk.

VETÉLYTÁRSNŐK

Irta: DR. GERENDAY LÁSZLÓ (LEGIONER)

(Folytatás)

Meg fogja szidni érte, ha haza kerül. Bizonyosan az idegeire hatott a dolog, vagy szégyelt ujra a rendőrbiró elé kerülni. Azért küldte maga helyett ezt a lányt. No, majd kiderül...

— Frances, vigyázzon... majd elütötte azt az embert!

— Nem lett volna nagy baj. Egyszerüen kiegyeztem volna vele pár ezer dollár fájdalomdijban...

— Igazán nincs semmi baja Eliznek? Nem történt semmi különös dolog vele?

A leány nyugodtan felelt:

— Nem, semmi különös. Egyszerüen mérges, ha éppen tudni akarja, hogy maga ilyen kellemetlen helyzetbe keritette. Azt mondta, sohasem bocsátja meg, hogy maga miatt ő is majdnem a börtönbe került. Igy is, ha kitudódik, hogy felfüggesztett ité lettel megszabadult ugyan, de azért mégis, nyilvános botrányért a rendőrségre került... ha ezt a tanári kar meg találná valahogyan tudni, lenne nemulass. Egyszerüen tönkre lenne téve. Mehetne haza szégyenszemre a birtokukra cow girl-nek. Ha nem menne magától, hát majd menesztenék. A társaság se venné be többet és ezt mind magának köszönheti. Azt mondta, látni se akarja többet... azért jöttem én magáért. Legjobb, ha egy ideig kerüli, amig lecsillapodik. Igen, az lesz a legokosabb.

Harry annyira elkomorodott a leány szavaira, hogy szótlanul ette meg a vacsoráját is. Akkor szedte csak magát össze, mikor már jó néhány pohár bort lehajtott a torkán. A szesz kissé felmelegitette.

— Well... Harry... ne vegye ennyire szivére a dolgot. Mindenesetre nem szép dolog egy sweetheart-tól ennyire és olyan hirtelen megharagudni az ideáljára...

Harry kissé türelmetlenül felelt:

— Eliz nem a sweetheartom. Együtt nőttünk fel, birtokaink szomszédosak. Csak nagyon jó pajtások vagyunk... voltunk. Nem voltunk egymásba szerelmesek soha. Hanem azért az eljárása mégis rosszul esik.

— Eshet is. Méltán... Csakugyan nem szerelmes Elzibe?

— Nem...

Ezt még Sturm Harry sohase kérdezte önmagától. Most, hogy csak ugy véletlenül kiejtette a száján és a leány is megkérdezte, olyan nyomorult érzés fogta el hirtelen, hogy egymásután két pohár bort is megivott, hogy megszabaduljon tőle. A szive is nagyot dobbant, de azt is a rossz érzésének tulajdonitotta, a mi hamar elmulik. Sőt már el is mult. Csoda is lett volna, ha nem... olyan hirtelen megivott szeszmennyiség után.

Frances összeszedte minden tudományát, hogy kedveskedjen a fiunak. Hogy felejtesse Elizt. Fütötte őt is a bor, meg a szive indulata. Erősebben kezdett és gyakrabban kocintgatni.

— Fenékig Harry, mig fel nem melegszünk...

Lassanként az érzékiség is ébredezni kezdett benne. Egészen közel huzta a széket, ugy, hogy a lábuk összeért.

— Igyunk egy kis pezsgőt... az jobb kedvet ad, mint a bor.

Az inditvány a fiunak is tetszett. Hiszen a szivében olyan vihar támadt, aminek a csillapitásához a bor nem volt elég erős. Oda vagy pálinka vagy pezsgő kell. Hogy az ő gyerekkori pajtása igy viselkedjen vele szemben, azt igazán nem hitte volna. Az egyszerüen rettenetes. Hogy cserben hagyja, hogy látni sem akarja... hogy mért is szereti ő annyira azt az aranyhaju lányt. Mert szereti. Eddig nem tudta, csak most tudta meg. Most, hogy tulajdonképpen neki mindene a régi kis pajtása. Most is ő rá gondol, pedig ezt a lányt öleli. Sőt ennek a száján is Eliz ajkát érzi, bár azt sohase csókolta még meg... mint ezt most. Mert már csókolóztak is. A fiu maga se tudta mért tapad a szája a leány ajkára... és hogy egyáltalán hogyan kezdődött...

Észre se vette ,hogy a lány akarta igy, hogy ő huzta le a fejét magához. Ha észrevette volna se törődött volna nagyon vele. Ugy volt vele, hogy neki most már ugyis minden mindegy. Mint akinek egyszerre üres, céltalan lett az élete. Abba is szó nélkül belement, hogy a feltüzelt italos lánnyal külön szobában mulasson. Oh! csak ne bámuljon mindenki rájuk. Kellemetlen az mégis. Megszokott látványosság ugyan New Yorkban a nyilvános csókolózás, de azért mégis csak kellemetlen, ha nagyon az ember szájába néznek. Különben is, ennek a Francesnak milyen forró a szája... a pezsgő is izlik.

A pezsgőnek alaposan nekilátott a leány is. Eddig tartotta magát illemből, amig a nagy étteremben voltak. Most már arra sincs szükség, itt nem látja meg senki, itt már nincs is a józan észre szüksége, hogy a kigondolt tervet végre is hajtsa. Ellenkezőleg. Mennél több pezsgő, annál jobb... annál könnyebb ... annál kevésbé ellenkezik a szemérem... annál biztosabb a zsákmány.

A milliomos lány tisztában volt vele, hogy Harry is szerelmes Elizbe és az is viszontszereti. Azt is jól tudta, hogy az ő csunya szerepe előbb utóbb ki fog sülni, ha csak egymástól távol nem tudja tartani a két régi pajtást. Akkor pedig elveszti és pedig örökre elveszti a fiatalembert, hacsak lehetetlenné nem teszi neki a visszavonulást. Arra pedig most van a legjobb alkalom.

— Harry... ölelj... csókolj ... igy... igy...

Ugy csókolta a fiut, mintha kijárta volna a szerelem felső iskoláját. Csókolt elvakult szemérmetlenséggel, ami sohasem ismert gyönyörrel jár, ami elnyomja a szemérem önkénytelen tusáját is... ez az egyedüli mód.

— Harry... oh...

Az eszeveszett ölelésből először a fiu tért magához. Lassan felemelkedett, felsegitette a lányt is, aztán felhajtott egy pohár pezsgőt.

— Frances... igazán nem tudom hogy történt... mit mondjak... Frances bocsásson meg.

A lány fátyolos szemekkel tekintett rá. Kissé reszkető karját ujra a fiu nyaka köré fonta.

— Harry, szerelmem, nem sajnálok semmit... szeretlek teljes szerelelmmel már régóta... te édes, te drága...

Hanem azért Harry álmatlanul hányódott a fekhelyén, mikor hajnalfelé hazavetődtek és neki sikerült fellopózni a szobájába anélkül, hogy valaki észre vette volna. Hiába volt holtrafáradt a két izgalmas éjszaka és a rendőrségen töltött nap után, hiába ivott annyit, le se tudta hunyni a szemeit. Egyre a két lánnyal vesződött. Eliz és Frances... Eliz és Frances... folyton és mindig. A hütlen gyerekkori pajtás és a mindent áldozó milliomos lány... Eliz és Frances...

Azt persze nem tudhatta, hogy az éjszakának ugyanabban a hajnali órájában az a másik gyerek, az a "hütlen" pajtás se alszik. Hogy azt is rettenetes, ellentétes érzések gyötrik. Hogy tehetetlenségében néha-néha felzokog s panaszosan sóhajtozza e nevet: Harry... Harry... Mint valamikor régen, mikor mindig meg is tudta vigasztalni olyankor. És minden jó lett ujra, mihelyt ő megjelent a látóhatáron. Elfeledődött akkor, akármi volt is a baj.

Most nem segitett a panaszos sóhajtás, nem segitett semmi, A felindult lány hiába próbált mentséget találni Harry eljárására, nem talált. A lekisebb enyhitő körülményt sem. Hogyne, ő meg tesz mindent, hogy kiszabaditsa, megalázkodik, szégyenkezik a zálogházas előtt, aki ugy kikérdezte, összevissza forgatta, mintha legalább is lopta volna azt az ékszert, azután azt kell hallania a rendőrségen, hogy más valaki megelőzte. Hogy más valaki kifizette a birságot és Harry ahelyett, hogy ő rá várt volna, szó nélkül ment el azzal a másikkal. Őt még csak fel se kereste. Még csak be se kopogtatott a szobájába, hogy ő ott bent van-e. Hiszen az csak természetes, hogy sehová se mozdul. Hogy őt várja. Őt várja ébren, akármilyen későn jönne is haza

Eliz nagyon jól tudta, ki volt az a más valaki. Rájött könnyen. Hiszen a Dorner lányon kivül senkise tudott a dologról. Azt igazán nem volt nehéz kitalálni.. Hát azzal majd ő leszámol. Hanem az még nem menti Harry eljárását, hogy őt fel se kereste. Látni se akarta. Hát majd ő is megkapja a magáét, csak legyen egyszer reggel... csak találkozzon vele holnap. Rá se fog nézni. Legalább is nem, egy jó félóráig. Egy negyedóráig bizonyosan nem fog ránézni. Akkor aztán majd nagykegyesen megbocsát neki, ha megigéri, hogy máskor jól viseli magát. Hanem az a macska, az a csörgőkigyó... neki odaadja az ékszert, csak azért, hogy ő játszhassa a mentőangyal szerepét. Hogy amig ő a zálogházban jár, ő kiválthassa az ideálját. Igen, az ő ideálját. Hiszen nincsen abban semmi, hogy ő szereti a régi pajtását. Joga van hozzá. Szereti és szereti nagyon. De milyen nagyon... óh, de milyen nagyon.

Azt a szegény gyermek nem tudhatta, hogy az ő kedves barátnője mit beszélt róla Harrynak és hogy az a szerencsétlen fiu azért nem kereste fel másnap reggel sem, mert egyszerüen nem merte. Készpénznek vett mindent, amit Frances mondott róla. És nagyon, nagyon fájt bele a szive...

Eliz csak az ebédnél látta viszont barátnőjét.

— Frances... beszélni akarok veled.

— Gyere ebéd után a szobámba... de előre is mondhatom, hogy hiába...

Mikor szemben állt a két leány, Eliz először is a pénzkérdést akarta elintézni.

— Itt a zálogcédulád... Itt a pénz is, 150 dollár, mert a lányoktól kért összeget természetesen visszaadtam. Kerek 100 dollár volt. Tessék, kiválthatod akár még ma. Amit letettél Harryért, azt most már intézd el vele. Én mindenesetre köszönöm a szives jósá...

Nem fejezhette be a szavait. A milliomos lány visszanyomta a cédulát a kezébe.

— Csak váltsd ki te. te csaptad zálogba... Harryt meg csak bizd rám, értjük mi egymást teljesen. Rád különben is végképpen megharagudott. Azt mondja, te vagy az oka mindennek. A parkban is te miattad történt a baj. Ha te nem erőszakolod magad az ölébe is, semmise történt volna. Azt mondta, mondjam meg neked, hogy látni sem akar többet, annyira megharagudott rád. Te miattad ült egy napot a börtönben. Nem is csoda, hogy..

Eliz azt se tudta, hogy került ki barátnőjétől. Szó nélkül a szobájába szaladt és magára zárta az ajtót. Nem akart látni senkit. Egyedül akart maradni a gondolataival, a bánatával, a lelke háborgásával, az összedőlt álomvilágával.

(Folytatjuk)

ILYEN CÉLBÓL NEM ERKÖLCSTELENSÉG

Husz-huszonöt éve sok vita folyik a világon a gyermekszülés korlátozásáról.

Orvosok, jóléti munkások, szabad-gondolkozásu emberek azt ajánlják, hogy engedjék meg az anyáknak, a gyermekáldás korlátozását és engedjék meg az orvosoknak, hogy arra az anyákat megtanitsák.

Természetesen csak a szegény anyákról beszélnek, mert hiszen köztudomásu, hogy a gazdag anyákat az orvosok ugyis kitanitják. Nem "csoda" következtében van, hogy a gazdag házaspárok csak egy-két gyermeket hoznak a világra, hanem azért, mert a gazdag nagyságákat ellátják az orvosok tanáccsal.

A szegény proletár asszonyok azonban tehetetlenek, mert ha nem akarják magukat kitenni az abortálás halálos veszélyének, a "tiltott operációnak", akkor a gyermekeik egymásután születnek.

Az egyházak és leginkább a katholikus egyház morális okoknál fogva ellenzi a gyermekáldás korlátozását és ezzel a felfogással nem lehet vitatkozni.

De lehet és kell vitatkozni azzal a társadalommal, amely jóváhagyja a kivételt, helybenhagyja, hogy a gazdag nők szabadon rendelkezhetnek magukkal, de a szegény anyák nem határozhatják el, hogy hány gyermeket hozzanak a világra.

Az orvosokat megbüntetik, ha a gyermekáldás korlátozására — a foganás ELŐTTI korlátozására — az anyákat megtanitják. (Ezért adnak csak a gazdag nőknek tanácsot.)

És hiába kérték orvosok, tudósok, jóléti munkások, hogy dobják el a tilalmat.

Hiába hivatkoznak rá, hogy a szegény anyák és családjaik néha a tulságos gyermekáldás következményei alatt nyomorognak. Hiába mutatnak rá, hogy tizmeg tizezer anya élete megy tönkre, mert elkeseredésükben tiltott operációhoz fordulnak.

Az ájtatoskodó társadalom nem engedi meg, hogy orvosi tanácsot kapjanak a nők és a képmutató társadalom a börtönbe dobja azt az orvost, aki megszán egy-egy szegény asszonyt és a gyermekáldás korlátozására megtanitja.

Mert a profit rendszernek, a korlátlan profit hajszának minél több proletár kell, hogy legyen "dögiben" belőle, hogy olcsó legyen a munkáskéz.

És az ugynevezett "állam", vagy annak a katona-kasztja azért tiltakozik minden ilyen gondolatra, mert akkor kevesebb ágyutöltelék születnék a világra.

Éppen ellenkezőleg, jutalmat igérnek a mussolinik meg a hitlerek azoknak az anyáknak, akik több katonát adnak a hadseregnek.

Most aztán egy uj szempontból szóltak hozzá a kérdéshez.

És az az érzésünk, hogy ez az uj szempont minden akadályt le fog küzdeni a nagyon közeli jövőben.

Most New Yorkban mozgalom indult meg, hogy a welfare kenyerén élő proletár anyákat tanitsák meg a gyermekáldás korlátozására, mert minél több a proletár gyerek, annál több segélyt kell kiutalni a családok számára.

Vagyis a sok proletár gyerek nagyobb adót jelent a tőkésnek.

Hát itt aztán sziven van a nagytőke találva.

A zsebe az szent és a zsebének az érdekében hajlandó lesz másként gondolkozni az "erkölcsről."

Amit eddig a nemzet érdekében valónak találtak, amit az "erkölcs" nevében tiltottak, arról fel fogják fedezni, hogy egyszerre nemzeti érdekké avandzsált és az eddigi erkölcstelenséget ki fogják nevezni erkölcsnek.

Természetesen ez a new yorki társaság hü maradt önmagához.

Nem azt ajánlják még most sem, hogy általában engedjék meg az orvosoknak, hogy a szegény osztálybeli anyákat megtanitsák a gyermekáldás korlátozására, hanem csupán a welfaren levő anyákról beszélnek.

És még csak el sem pirulnak, mikor igy különbséget tesznek az anyák és az anyák közt.

A legszegényebb asszonyok tehát örülhetnek, mert egy sorba kerülnek a gazdagokkal. Ami azoknak szabad volt idáig, az nekik is szabad lesz a közeli jövőben, de a két szélsőség közt kinlodó szegény asszonyok számára ezentul is másfajta "erkölcsöt" fognak majd előirni.

Nagy fájdalmakat szenvedett

"Meghültem és sulyos neuralgikus fájdalmaktól szenvedtem a fejemben," irja Mr. Richard Gerhard August-ból, Ky. Különféle orvosságokkal és kezelési módokkal való próbálkozás után a Forni-féle Alpenkräuterhez és a Gyógyolaj Linimenthez folyamodtam, az utóbbit rendszeresen használtam óránkénti időközökben és néhány nap mulva megsegitett. 74 éves vagyok. Az Alpenkräuter hozzá segit ahhoz, hogy jó egészségben maradjak. Ez a két készitmény valósággal hiressé lett. mint családi orvosság. Ha késedelem nélkül és kellő módon használjuk azokat sok olyan közönséges baj elháritásához járulnak hozzá, melyek oly gyakran fordulnak elő az évnek ebben a szakában, semmiféle családban sem szabadna hiányozniok. Ha nem kapható szomszédságában irjon az alábbi cimre. Dr. Peter Fahrney and Sons Co., 2501 Washington Blvd. Chicago, Ill.

Hirdessen Lapunkban

OGDEN MILLS MEGSZÓLALT

Ogden Mills, a Hoover kormány arany borjuja, a multimilliomos "nagyur", akinek a papája a szegény alaskai aranyásóktól rabolta össze a vagyonát, megszólalt a mult héten.

Tiltakozott a kormány "költekezési orgiája" ellen és azt követelte, hogy azt azonnal megszüntessék.

Hogy van egy-két-kilenc éhes ember az országban, azzal Mr, Mills éppen ugy nem törődik, mint amikor Hoover alatt ült a pénzügyminiszteri bársonyszékben.

És természetesen van még Mills urnak egy szerény, egy igen szerény kivánsága.

Azt követeli, hogy azonnal állitsák vissza az aranyvalutát az országban.

Mert Ogden Mills urnak van egynéhány millió dollár ára aranykötvénye és nem nagyon tetszik neki, hogy ezeknek a papirocskáknak az értéke jelenleg kétes egy kevéskét.

Mills ur szerint "katasztrófa" következik az országra, ha a "költekezési orgiát" le nem fékezik és be nem szüntetik azonnal.

Nem olyan katasztrófa, hogy mondjuk tiz millió ember éhenhal, mert ezt a Mills fajta urak "Act of God"-nak (az Isten akaratának) szokták nevezni.

A katasztrófa infláció lesz, a mely esetben vége lesz a sok-sok millió dollár ára aranybond értékének.

Ugy látszik, hogy a viszonyok tényleg kezdenek javulni, mert a patkánylyukakba bujt pénzeszsákok ujra elő mernek bujni az oduikból.

A kétszáz szobás oduikból, a melyek összerabolt kincsekkel vannak megrakva.

Erre is gondol őnagysága

Mikor nemrég Vanderbilt asszony a "gyermekéért" harcolt, a lakósság szimpátiája inkább vele volt, mint a nagynénjével és az anyjával, akik tőle a saját gyermekét elvették.

Most azonban Mrs. Vanderbilt megmutatta, hogy másra is van gondja és hogy az egész gyerekpernek mi a tulajdonképpeni rugója.

A Vanderbilt csemete három millió dolláron felüi örökölt az apjától és vagyonának a jövedelme a kétszázezer dollárhoz közel jár évente.

Vanderbilt asszony ebből évente negyvennyolcezer dollárt kap azon a cimen, hogy "neveli" a leányát, bár a nevelésével a biró nyilván nem volt megelégedve, miután a lányt tőle elvették.

Ugy látszik, hogy őnagyságának az ötvenezer dollárnyi összeg nem elég évente és most harcol a biróságon, hogy nevezzék ki őt is a gyámok közé, akik a kislány vagyonát kezelik. Mert az ujabb nagy jövedelmet hozna a konyhára.

Ugy látszik, hogy mikor Vanderbilt asszony ott küzdött heteken át a biróság előtt, hogy a gyermeke nevelését megkapja, a nagyérdemü közönség csalódott.

Nem az anyaság glória fénye, hanem az arany-sárga ragyogása világitott a feje körül, miközben anyai szeretetét kokárdának tüzte a gyomrára.

FIGYELEM

$1.00 EGY NADRÁG

Minden mérték után rendelt öltönnyel egy külön nadrágért

Az International Tailors

MORGANTOWN, W. VA.

csak

EGY DOLLÁRT

számit

Árak $21.50 és feljebb

KLEIN L. JENŐ

Van-e már Naptára?

A naptáraink készen vannak, azokat mindenki megkapta, aki a szállitási és csomagolási költséget beküldte és aki lapunkra az előfizetését rendezte.

NAGYON KEVÉS NAPTÁR VAN MÁR

és biztosan sokan lesznek olyanok, akiknek nem fog jutni belőle. Küldje be hát a szállitási és csomagolási költséget és rendezze az előfizetését azonnal, nehogy kifogyjanak a naptárak, mielőtt Ön az Önét megkapná.

A LEGSZEBB NAPTÁR EGÉSZ AMERIKÁBAN

a mi naptárunk, a legjobb olvasnivalók abban vannak, ezt irják olvasóink, akik a mi naptárunk mellett a többi itt megjelent naptárt is megkapták.

A Reménység Könyve

amely a Roosevelt elnök által tervezett munkátlanság esetére szóló biztositást és az aggkori nyugdijat tartalmazza, egymaga olyan érdekes és értékes olvasmány, amit hiába keresnénk más amerikai magyar naptárban.

IRJON A NAPTÁRÉRT MÉG NEM KÉSŐ

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1—8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States $3.00 — In Europe $4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $3.00 — Európában $4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

21

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan Under the Act of March 3, 1879.

MAGYARORSZÁGI LEVÉL

Itt ülök az irógép előtt már vagy tiz perce és nem tudom elkezdeni az irást. Olyan furcsa valami ez az élet, ugy dobálja az embert. Engem egyik világrészből a másikba. Pár hete még Detroitban kopogtattam ezen a gépen irást a Bányászlapba, most Debrecenben vetem papirra ezeket a sorokat. Áthozott Európába a Bernstein Line hajóstársaság Gerolstein nevü hajója. Kellemes és jó volt az utazás ezen a hajón és mert a magyarok nem nagyon ismerik ezt a hajóstársaságot és hajóit, talán nem lesz haszontalan ha egy kicsit irok róla.

A Bernstein Line hajói már csak azért is nagyon kellemesek, mert azon az utasok nincsenek osztályok szerint elválasztva. A Bernstein Line hajóin csak egyféle osztály van. Kellemes kétszemélyes külső, jó szellős kabinokkal.

És mert osztályok nincsenek, itt nem a hajóvégbe utazik a magunkfajta ember, hanem a hajó közepén. Nem is nagyon érezni ezeken a hajókon a gépek rázását.

Az élelem is kitünő és bőséges. A Gerolstein hajó szakácsai igazán értik mesterségüket. És hatszor is adnak enni egy nap. Reggelit, tizórait, ebédet, uzonnát, vacsorát, sőt este lefekvés előtt még ujra adnak szendvicset. És olcsó az utazás a Bernstein Line hajóin. Olyan kevés pénzért, mint a Bernstein Line hajóin, sehol sem lehet utazni.

Antwerpenbe érkezik a hajó, honnan aztán gyorsvonat röpiti az utast Budapestre.

A hajóstársaság alkalmazottai figyelmesek, előzékenyek és igazán mindent elkövetnek, hogy az utasok jól érezzék magukat. Nagyszerü zenekara van a hajónak esténként tánc is van, a barban a jó italok ára igazán mérsékelt.

* * *

Éppen akkorában értem haza, mikor Genfben tárgyaltak a szerbek panaszát és amikor ezrével érkeztek ide szerencsétlen kiutasitott magyarok. A hangulat éppen olyan volt, mint 1914-ben, juliusban. Nem lehetett tudni, nem-e dördülnek meg ujra az ágyuk, nem-e jön divatba ismét ama "Megállj, megallj kutya Szerbia cimü nóta.

Nem mondható, hogy itt kivánná valaki a háborut, de a szerbek viselkedése olyan határtalan elkeseredést váltott ki, hogy senkit se lepett volna meg, ha háborura kerül a sor.

Egy bizonyos. A nehéz és izgalmas napokban Magyarország népe szilárdan a Gömbös-kormány megett állt, teljesen elvesztek a politikai határok. Mindenki csak azon izgult, hogy az ügy békésen, de a nemzet megalázása nélkül intéződjön el. Hal Istennek, hogy igy is intéződött el.

* * *

Négy hónap'g voltam távol és az alatt az idő alatt a gazdasági viszonyok még jobban lerongyolódtak itt. A rossz termés most érezteti igazán hatását. Takarmányféle végképpen nem termett, minek következménye, hogy a jószág ára még lejjebb ment. A sertés ára tartja magát, mert most a kormánynak sikerült nagyobb mennyiségü zsirt a németeknek eladni és igy kereslet van a sertésre.

A földmives lakosság nagyon nehéz helyzetben van. Készpénze végképpen nincsen és igy vásárolni nem tud.

* * *

A kereskedőket viszont az időjárás tette tönkre. E sorokat karácsony előtt két nappal irom, de itt szép napos tavaszi idő van. Annyira, hogy pl. a debreceni nagyerdőn szedett ibolyát árulnak az uccán a gyerekek. A városháza előtti diszkertben meg árvácskák virulnak.

* * *

Amerika magyarságának régen sérelmezett ügye, hogy a magyar polgárok utleveléért igen nagy árat kell fizetni és az amerikai polgárok vizumdija is magas. Örömmel irhatom, hogy végre ebben a kérdésben itthon is látják, hogy a mai állapot tarthatatlan és báró Perényi Zsigmond, a Külföldi Magyarok Világkongresszusának elnöke a kivándorlási tanács elé vitte az ügyet. Hihetőleg hamarosan arról irhatok, hogy alább szállitják az utlevél és vizumdijat.

* * *

Többen hazai ügyek elintézésével biztak meg. Szépen kérem szives türelmüket, mig itthon egy kis lélekzethez jutok, mig ügyeimet itt annyira rendbe tudom hozni, hogy ezekkel az ügyekkel foglalkozhassam.

FÁY FISHER ANDOR

HETI SZEMLE

A CONGRESSUS MEGNYITÁSA

rossz időszakban történt, mert a lakosság figyelmę — valljuk be szégyennel — Flemington, N. J. városára irányul.

Ennek az országnak politikailag még mindig éretlen polgársága ugy véli, hogy Washingtonban is, Hopewellben is cirkusz van és a jersey-i eiőadást, valamint Lindberghet, annak primadonnáját érdekesebbnek találja.

Valószinü, hogy Roosevelt megnyitó üzenetét több millió ember hallgatta, de egészen bizonyos, hogy a Lindbergh tárgyalás részleteit — sokkal többen és nagyobb figyelemmel olvasták.

Ez szinte természetes, mert Roosevelt csak az amerikai polgárok sorsába, biztonságába és jövendőjébe akar merész kezekkel benyulni, mig Flemingtonban villanyos-széket és véres cirkuszi mutatványokat igérnek. Természetes hát, hogy a jó öreg nép inkább a hopewelli mutatványokat választja.

MOST TÖRTÉNT MEG ELŐSZÖR,

hogy a novemberben megnyilvánult nép-akarat kiküldöttei két hónappal később már egybegyülhettek, hogy az ország sorsát a népakaratnak megfelelően intézzék. Idáig a novemberben választott congressus csak a következő év decemberében ülhetett össze és addig a nemzet sorsát a megbuktatott congressmanek és senátorok intézték. Ezen a téren tehát minden esetre történelmi változást mutat ez a congressus. Hogy a munkája is olyan lesz-e, azt az idő megváltja.

Az elnök első nagy beszéde, a mely "A Unió Állapotáról" tartozik jelentést adni a congressusnak és az országnak, különböző érzéseket váltott ki az országban.

A demokrata politikusok kötelességszerüen dicsérik, a republikánus politikusok, ugyancsak kötelességszerüen, csalódást mutatnak, a polgárság azonban tudomásul veszi, hogy az elnök az első beszédében csak két téren adott részletes programot és mindkettőt általános megelégedéssel fogadták.

AZ ELNÖK LEGFONTOSABB

bejelentése az volt, hogy a hires white-sulphur-springsi tőkésgyülés ultimátumának nem dült be és nem hajlandó a nemzet szerencsétlenjeit véglegesen a koldus-lisztára helyezni.

Emlékezetes, hogy a White-Sulphur Springsen tartott nagygyülés azt kivánta, hogy a nincsteleneket készpénz-segéllyel támogassa a kormányunk, mert az "olcsóbb", mintha munkát adnak a részükre.

Szemrebbenés nélkül akartak tőkés barátaink nyolc-tiz millió embert örökös koldus-botra itélni, és a nagytőke kezében levő sajtó tapsolt ennek az inditványnak.

Az elnök bejelentette, hogy eszében sincs ilyen erkölcstelen szándék a kormánynak.

A segélyezetteket két csoportba osztotta. Az egyik csoportba azokat helyezte, akik koruknál egészségi állapotuknál, vagy más egyebeknél fogva "nem alkalmazhatók" (unemployable) és bejelentette, hogy ezt a csoportot hat hónap letelte után az egyes államoknak kell ujra ellátni, ahogy azt a multban mindig megtették.

A MÁSODIK CSOPORTBA

pedig azokat a nincsteleneket helyezte, akik tudnának és akarnának dolgozni és akiknek a szövetség meg fogja arra adni az alkalmat.

Bejeltntette tehát Roosevelt, hogy az eddigieknél még nagyobb arányu középitkezéseket kezdenek, amelyek munkát adnak minden arra jogos embernek.

Utakat, vasuti keresztezéseket, villanytelepeket s más olyan szükséges épitkezéseket fognak csinálni, amelyekből ennek vagy a következő nemzedéknek haszna lesz és azokra a pénzt a szövetség fogja megadni.

Később az ujságirókkal tudatták, hogy erre a célra az elnök körülbelül négyezer millió dollárt irányoz elő, amit a congressus minden nagyobb ellenzés nélkül meg fog természetesen szavazni.

Azt remélik, hogy hat hónap alatt legalább három és fél millió embert állitanak ilyen épitkezéseknél munkába és ugy hiszik, hogy akkor már csak azok maradnak munka nélkül, akik a fentebb elsorolt okoknál fogva egyébként sem alkalmazhatók többé munkára.

Mikor a white-sulphur-springsi utimátum után olyan hejehujázás tört ki a tőkés lapokban, rámutattam ebben a rovatban az elnök régebbi rádió beszédére, amelyben kijelentette, hogy "áll, vagy BUKIK abban a hitében, hogy mindenkinek joga van a munkára" és már akkor jeleztem, hogy Roosevelt nem fogja az állandó "dole", alamizsnarendszert bevezetni ebben az országban.

NEM KEVÉSBÉ FONTOS

bejelentés volt az elnök részéről, hogy a congressus munkája rögtön azoknak a szociális javaslatoknak a tárgyalásával kezdődik, amelyek biztonságot nyujtanak az amerikai munkásnak.

Az ősz elején az elnök egy félreértett kijelentése után a legtöbb ujság azt irta, hogy az aggkori nyugdijat az elnök kihagyta a programból s akkor is figyelmeztettem e rovat olvasóit, hogy ne düljenek be a felelőtlen lármának.

Megelégedéssel szegezem le, hogy az elnök bejelentése igazolta ezt a megjegyzést, mert a munkátlanság esetére való biztositáson kivül a betegsegélybiztositást és az aggkori nyugdijat is bele vette a programba.

Nem tudni még, hogy azt milyen formában fogadja el a congressus és bizonyos, hogy a megszavazandó szerény segélyek a "milleniumot" nem hozzák magukkal, de mindenképpen forradalmi ujitás lesz, akármilyen szerény lesz a biztonság és ezzel az elnök az "elfelejtett embereknek" adott igéretét beváltja.

EZEKEN KIVÜL CSAK

nagy általánosságban adott az elnök programot, mert ugyanazt a rendszert kivánja követni, ami olyan kitünően bevált az utolsó két évben. Ahelyett, hogy egyszerre huszfélét javasolna és kérne a törvényhozás házától, ami által alkalmat adna, hogy ellaposodjék a tárgyalás, egyenként fogja a kéréseit benyujtani s azt kivánja, hogy azokat egyenként és azonnal tárgyalják.

Kevés kétség van benne, hogy Roosevelt mindenben ura marad a törvényhozásnak, nemcsak azért, mert a kormányzó demokrata pártnak olyan rendkivüli nagy a többsége, hanem még inkább azért, mert a megválasztott honatyákkal elég egyenesen tudatta a polgárság, hogy a megválasztás nem nekik, de az elnöknek szólt ezuttal.

Kivételt talán csak a bónus és a harminc órás munkahét ügye képeznek.

A Légió szövetkezett az American Federation of Laborral, hogy egymás javaslatait kölcsönösen támogatják.

BIZTOSRA VEHETJÜK,

hogy a bónus kérdésében a congressus az elnök ellen fellázad és hogy a Légió zsarolási kisérlete ezuttal sikerrel jár. Ha az elnök a bónus azonnali kifizetését meg is fogja vétózni, annak valószinüleg meg lesz a kéthármad többsége, amely a vétót meg fogja vétózni.

Nem lehetetlen, hogy valamiféle megegyezést keresnek, amely a bónus egy részét, a nehéz helyzetben levő volt katonáknak azonnal kifizetné s ezáltal elkerülik, hogy a congressus szembe helyezkedjék az elnökkel.

Nem ilyen biztos az AFL a harminc órás munkahét győzelmében, amelynek ugyan lesz esetleg, különösen az alsóházban többsége, de amit egy elnöki vétó ellen megszavazni nem fognak.

A harminc órás munkahét kétséges áldásaiban a lakosság több sége nem bizik s nem üdvözlik azt valami kitörő örömmel maguk a munkások sem, akik jól tudják, hogy egy ilyen korlátozás évekre alacsony heti keresetet hozna a számukra. A munkásvezérek ezzel szemben csak azt látják, hogy egy ilyen törvény az emberek további százezreit állitaná — félkenyéren — munkába s annyival több adófizetője lenne a szervezeteknek.

AZ ELNÖK TERMÉSZETESEN

kénytelen volt a nemzetközi helyzetre is utalni és a japánok legutolsó lépése óta nem volt hátra más a számára, minthogy fennálló "nehéz" helyzetről beszéljen.

Mikor a japánok decemberben a navy egyezséget felmondták, mindenki tudta, hogy fokozottan erős fegyverkezés következik ebben az országban és az elnök programjának további tárgyalásán százmilliós navy és army számokat fogunk találni.

Sajnos, a pacifista elemek ezuttal képtelenek lesznek a nagyarányu fegyverkezést meggátolni, miután azt ezuttal igazán egy egy esetleges jövőbeni ellenség kényszeriti erre a nemzetre.

Ezen a téren még a republikánus ellenség sem áll a kormány és a többség utjába, hiszen az a párt mindig hive volt annak az imperialista politikának, amely az egész világon, de különösen Latin Amerikában annyi ellenséget szerzett a multban ennek a nemzetnek.

IA AZ ELNÖK MEGNYITÓ

beszédében sokan csalódtak, akkor megállapithatjuk, hogy a hivatalos ellenzék, a republikánus párt manifesztációjában MINDENKI csalódott.

Snell, a republikánus párt congressusi vezére "husz pontos" programban szögezte le az ellenzék álláspontját, de a husz pontban csak szavakat, üres szavakat lehet találni.

Ha Mr. Snell azt mondta volna, hogy a republikánus párt továbbra is ragaszkodik a nappali napfényhez, vagy a holdvilágos estékhez, akkor sem mondhatott volna kevesebbet, mint amit a husz pontban találtunk.

Ugy látszik, hogy az ellenzék olyan véglegesen meghasonlott önmagával, hogy ebben az évben nem lehet számitani komoly, konstruktiv ellenzéki kritikára, amire pedig egy demokratikus kormányzati rendszernek annyira szüksége van minden időben.

A republikánus manifesztáció voltaképpen a párt teljes bénaságát és csődjét jelentette be a világnak.

NEM TÉRT MÉG KI

az elnök az NRA ujjászervezésének a kérdésére, bár bejelentette, hogy arra később rátérnek.

Az ujjászervezés minden esetre azt jelenti, hogy a kormány kevésbé fog beleavatkozni az üzlet dolgába és különösen az árakat nem kivánják majd a jövőben megszabni.

Senki ne legyen azonban abban az irányban kétségben, hogy a munkabérek minimális meghatárolása ezentul is megmarad érvényben és a munkaidőt is korlátozzák ezentul a code-ok.

Természetes, hogy a munkásság, valamint a congressus liberális elemei a hetedik paragrafus világosabb meghatárolását kivánják és a kompánia junikat vagy meg fogják szüntetni, vagy függetleniteni fogják a kompániák befolyásától.

Ezeknek a tárgyalásoknak a során nagyon sok jogos kritikának veszik majd alá a munkásszervezeteket, amelyek a jelenlegi formájukban egy kis oligarchia vadász-területét képezik.

AZ NRA ÉS A 7-IK

paragrafus minden esetre világosabb meghatárolásra szorulnak, mert különböző államokban és különböző bíróságok előtt más-más a sorsa a törvénynek.

Amig például a Houde gyár és a Weir gyár ma is fittyet hánynak a törvénynek, addig New York állam birósága a legkedvezőbb döntéseket hozta minden vitában.

A mult héten például véglegesen betiltotta egy nagy newyorki játékgyárnak, hogy a szervezettel fennálló szerződése elől Massachusetts államba költözzék és megparancsolta, hogy amennyiben az részben már megtörtént, ott is csak a szervezet tagjaival dolgoztathatnak.

Ezzel szemben a nehéz iparnak most esedékes a héten egy "show-down"-ja, amennyiben az acéltruszt egyik alvállalata szembe helyezkedik a törvénnyel.

A Labor Board a Carnegie Steel két telepén elrendelte a szavazást és ebből a célból a társaság pay-rollját bekérte. Valószinü, hogy azt nem fogja megkapni és hosszas pereskedés fejlődik a dologból.

UGYANCSAK EZEN A HÉTEN

fogjuk meglátni, hogy a déli államokban miképpen magyarázzák jelenleg az NRA-t.

A Richmond Hosiery nevü nagy harisnyagyárnak a georgiai és tennesseei, valamint a virginiai telepein sztrájkolnak és ezen a héten akarják a munkát sztrájktörőkkel megkezdetni.

Georgia miliciát rendelt ki, hogy az a békét fentartsa, de Tennesseeben nem teljesitették még a társaságnak erre vonatkozó kérését.

Jelenleg ez a legnagyobb sztrájk az országban, bár apróbb sztrájkok egymást váltják minden ipari központban s azok rendesen félgyőzelmekkel végződnek.

Meg kell állapitanunk, hogy a munkásság egyáltalán nem ura önmagának és nem bir cselekvési szabadsággal, mert sorsát beleszólása, megkérdezése és jóváhagyása nélkül intézik.

S amennyiben a szervezetre nem kényszeritenek reformokat felülről, még a munkásság legőszintébb barátai előtt is kétséges, hogy jobb sorsra vezet-e, ha még jobban megerősödik az A. F. O. L., amelyben jelenleg amugy is nagy csaták dulnak az épitő ipar munkásai közt.

AZ AAA SZÜKSÉGTÖRVÉNY

tárgyalása és vitája csak hetek, talán hónapok mulva fog kezdődni s bár valószinü, sőt bizonyos, hogy a termés korlátozását továbbra is fentartják, ezen a téren nem lesz könnyü dolga a kormánynak.

Bár a termelők nagy többsége a gyapot-termés korlátozása mellett szavazott, a TERMÉS többsége, vagyis a nagyobb termelők annak azonnali abbahagyását kivánják.

Nebraska jobbmódu farmerjai sem biztosak benne, hogy a sertés és tengeri termelés korlátozása hasznos-e a számukra s Kansasban ebben az ügyben nem is ismernek kétséget. Ott ellene vannak a törvénynek.

De Wisconsin, Minnesota, a Dakoták, Montana és az ugynevezett Old South (a Carolinák, Tennessee, Georgia, stb.) a korlátozás fentartását kivánják, a krumpli termelők pedig azt követelik, hogy a korlátozást és a bónust terjesszék ki rájuk is. És amennyiben a korlátozás megmarad, egészen jogos ez a kivánság.

ÉRDEKES ÉS JÓ LENNE,

ha tudná mindenki, hogy a republikánus és a tőkés lapok tavaly nyáron, a nagy szárazság idején mennyire ok nélkül rémitgették az országot, mikor a farmereknek azt mondták, hogy az "Isten büntetése" sujtott a nemzetre, a városoknak pedig azt hazudták, hogy nem lesz elég élelem az országban.

Most már kétségtelen, hogy gabona-félékből még mindig nagy a felesleg, a marha-tenyésztők pedig egyenesen kétségbe vannak esve arra a gondolatra, hogy mi lesz, ha az AAA korlátozó intézkedései megszünnek.

Csupán tengeriből nincs sok

(Folytatás az 5-ik oldalon)

PAIN-EXPELLER
Trade Mark Reg. U. S. Pat. Off.
Fájásokra és hasogatásokra
követelje a világhirü
HORGONY PAIN-EXPELLERT
A Pain-Expeller mindig enyhiti a fájdalmat
KILLS PAIN

THE KANAWHA VALLEY BANK
CHARLESTON, W. VA.
ALAPITVA 1867-BEN
A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA
Ez a hatalmas pénzintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakaritott pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja. :-: Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERÜ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEKBEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

az országban, de van annyi, hogy az uj termésig nagyon kényelmesen elég lesz.

A gyümölcs- és zöldség-termelők is követelni kezdik, hogy a korlátozást náluk is behozzák, a kormánynak azonban az az álláspontja, hogy ha a termelők kellőképpen co-operálnak egymás közt, a korlátozást és az értékesitést ők maguk is keresztül vihetnék.

AZ ÜZLETI VISZONYOK

most már szemmel láthatóan javulnak, bár a javulás nem mutatkozik egyforma arányban minden vonalon és az ország minden részében.

Egyenesen szenzációs a nehéz ipar helyzetének a javulása, a melyben ma már 47 százalékos üzemmel dolgoznak.

Természetes, hogy a munka megoszlása nem egyforma és amig az automobil-iparnak dolgozó lemez-gyárak majdnem száz százalékos üzemet tartanak, addig az épület-anyag és csőgyárak 28—30 százalékos üzemet tudnak tartani.

Azt hiszik, hogy a nehéz iparban a javulás még tovább tart és ennek a hónapnak a végére hatvan százalékot jósolnak.

Természetesen nagy kérdés, hogy az autó-ipar reményei mennyire fognak beválni, de a nehéz ipar nagy rendeléseket vár a vasutaktól és azoktól a középitkezésektől, amelyekkel a kormány három és fél millió embert akar munkába állitani a következő hat hónapban.

AZ AUTOMOBIL-IPARBAN

a termelés január végén éri el a tetőfokát s valószinüleg tartani fog két-három hónapig, ami azonban nem jelent munkát több embernek.

Sajnos, a code-ot ezuttal is megszegik, akik dolgoznak, azok sok esetben ötven, vagy még több órai munkára kapnak hetenként alkalmat, de azoktól is sokkal több munkát követelnek, mint idáig.

Ugy látszik, hogy az autóipar, amely tiz évvel ezelőtt a legtisztességesebben bánt a munkással, most a leghirhedtebb lesz az országban és igazán itt lenne az ideje, hogy abban a kormány szétüssön.

Egyébként azt hiszik, hogy az automobil ipar ebben az évben husz százalékkal többet fog termelni, mint a mult évben, különösen ha a kormány szándékai tényleg több embert állitanak az év első részében munkába.

A KÖNNYÜ IPARBAN

meglehetősen dolgoznak és még több munkát várnak az ujév első három-négy hónapjára, mert a kereskedők áruraktárai teljesen ki vannak ürülve.

Sőt, amennyiben a congressusban a harminc órás munkahetet komolyan tárgyalnák, nem lehetetlen, hogy egyenesen boom lenne a könnyü iparban, mert abban az esetben megismételnék, amit két évvel ezelőtt csináltak, hogy előre dolgoztak, aminek az árát aztán később olyan keservesen megadtuk.

Erős javulás mutatkozik az utolsó két hétben a puhaszéniparban, a keményszéniparban a javulás már tavaly kezdődött és további javulást várnak az épitő iparban, valamint a különböző épület-anyagok iparágaiban, különösen a cement és a fa-iparban.

Az ünnepek alatt természetesen esett a vasutak forgalma, de emelkedett a munkaszünetek dacára az ipari célokra termelt villanyáram mennyisége.

UGY LÁTSZIK, HOGY

a villanytrusztok a kormány programja ellen és az elnök ellen két fronton veszik fel a küzdelmet.

Amig egyrészt az uj deal minden egyes része ellen a bírósághoz fordulnak, különösen azért, hogy a közüzemben levő villany telepek utját elvágják, másrészt alkudni próbálnak.

Az egyik nagy keleti villanytruszt, a Niagara-Hudson, az árakat erősen levágta, a new yorki és azon kivül még egy néhány társaság a "washingtoni rendszert" próbálja a fogyasztóknak eladni.

A "Washington rendszer" abban áll, hogy a villanytrusztnak hét százalékot engednek keresni és amennyiben azon felül lenne jövedelem, azt a következő évben a fogyasztókkal megosztják, olyan formában, hogy a villany árát megfelelően levágják.

Természetes, hogy ez is szemtelen hazugság, mert hiszen a hét százalékot a saját értékelésük alapján követelik s tudvalevő, hogy minden villanytelep legalább négyszeresére van értékelve az igazi befektetésnek.

EBBEN A HÓNAPBAN NEGYVENNÉL

több állam törvényhozása tartja az ülését és egyik érdekesebb képet fog mutatni a másiknál.

A legérdekesebbek Pennsylvánia és New York lesznek, érthető okokból. Hosszu idő óta talán most először fog a kormányzó New York mindkét házában többséget találni, ami sok konstruktiv munkára ad alkalmat.

Pennsylvánia, amely a republikánus masinéria legkorruptabb és legreakciósabb állama volt idáig, teljesen demokrata és progressziv adminisztrációt kapott, csupán az állami senátusban vannak még a republikánusok többségben.

Két államban, Michiganben és Rhode Islandon az uj administráció a leglehetetlenebb botrányok közt vette át az uralmat s nem túlságos messze esnek Louisianától, ahol tudvalevőleg Huey Long korlátlan bósza és a hatalomtól valósággal megrészegült ura az államnak.

Legutóbbi ténykedése az volt, hogy az állam egyetlen nagy városát, amelyben idáig nem volt ur, egyszerüen gondnokság (receivership) alá helyezte és ezzel New Orleans golgotha-járása egy uj kereszthez érkezett.

A GYANUTLAN SZEMLÉLŐK,

akik a Hauptman tárgyalás részleteit olyan izgalommal olvassák, még nem vették észre, hogy a perből egy második Hall-Mills pert akarnak csinálni az ujságok.

Végre ha mindenki azt hiszi, hogy Hauptman bünös, akkor a lapokat senki vásárolni nem fogja, vitát kell hát inditani az országban.

A mindig aljas és erkölcstelen Hearst lapok vezetése alatt szimpátiát igyekeznek felépiteni a vádlott iránt és nem egészen lehetetlen az a feltevés sem, amivel Hearstet a radikálisok vádolják, hogy ő fizeti a védelem költségét.

Ha ugyanis sikerül a kételyt elhinteni a közönségben, akkor az ország különböző részeiben megjelenő Hearst ujságok naponta száz meg százezer lappal többet fognak eladni.

A per utálatos kihasználása és kiaknázása egyébként egyenesen gyalázata az amerikai ujságirásnak, de a tárgyalás theatrális felépitése és megrendezése nem hoz valami sok dicsőséget magára az amerikai igazság-szolgáltatásra sem.

EURÓPÁT MA MÁR NEM

a Saar völgye izgatja, amely ugyan napi szenzációkkal még szolgál a világnak, de amelynek a sorsa most már egészen el van intézve.

Kétségtelen, hogy a Saar völgy lakosságának a nagy többsége a német birodalomhoz való csatlakozás mellett fog szavazni, a melynek ma már a részletei is ki vannak dolgozva.

Ezzel kapcsolatban érdekes sorsra juthatnak azok a német származásu amerikai polgárok, akik "haza" mentek a német kormány költségén szavazni és elfelejtették, hogy mikor az amerikai polgárpapirt kivették, ezt az országot esküdték "hazának".

Egyáltalán nem lehetetlen, hogy ezektől a polgárpapirt visszakérik, mikor hazaérkeznek és még csak kifogást vagy panaszt sem lehet emelni, ha erre a sorsra kerülnek.

EURÓPA IGAZI SZENZÁCIÓJA

az olasz-francia szövetség, amit megkötnek a héten valamilyen formában.

Ez az uj barátság egy néhány évre az egész Európa, tehát az egész világ sorsát el fogja intézni és különösen a magyaroknak van meg minden okuk, hogy szorongó érzéssel tekintsenek Rómára.

Mussolini idáig mindig a revizió s különösen a magyar határok reviziójának a hive volt, amig csak Hitler nem vette át Németországban az uralmat.

A német határokat Mussolini soha nem Austria rovására, hanem a lengyelek rovására akarta kiigazitani, mert nem óhajtott a német birodalommal szomszédságba kerülni.

Mikor látta, hogy Hitler minden áron Austriát akarja felfalni, egyszerre a revizió ellen fordult és a magyar reviziót is nagyon lanyhán kezelte.

Ha a franciák kárpótolni tudák azért, mert az Adriát nem kizárólag Olaszország uralja, ami valószinüleg meg fog történni, akkor Mussolini Jugoszláviával megbékül és a magyar revizió ügyét elejti.

UGY LÁTSZIK, HOGY

első sorban a Habsburgok nyernek az uj egyezségtől, mert amikor Austria függetlenségét nemzetközi szerződésben fogják garantálni, ugyanakkor azt is garantálják minden szerződő államnak, hogy a belügyeibe avatkozni nem fognak. Kevesen látták még meg, vagy nem akarják meglátni, hogy ez a megállapodás nagyrészben a Habsburgok érdekében történik.

Nem lehetetlen, hogy a megállapodásban a jelenlegi határok sértetlenségét garantálni fogják egy bizonyos időre, mondjuk tiz évre, ami a magyar érdekek hátba szurását jelenti, mert a lekapcsolt területeken a háboru után növekvő nemzedék magyarul nem tud már s tiz év mulva egészen román, szerb és szlovák lesz.

Az sem lehetetlen, hogy a revizió "békés megoldásának a lehetőségét" irásba foglalják, hogy a Mussolni arcbőrét megvédjék, de nagy csoda lenne, ha a jelenlegi tárgyalások nem ártanának nagyon sokat a revizió ügyének.

KÖNNYELMÜ ÉS LELKIISMERETLEN

az a magyar ujságirás, amely a francia-olasz barátkozásból napnap után szenzációs magyar eredményeket igér, mert még azonnali, igen kis mértékü revizió esetén is vereséget jelent az olasz-francia egyezség Magyarország számára.

A sors iróniája az, hogy ez az egyezség fogja a magyar külpolitikát német orientációra szoritani, ugyanannak a Hitlernek a karjaiba, aki miatt Mussolini letért reviziós utakról.

Az adott helyzetben Magyarország mást nem tehet, minthogy német pártfogást igyekszik szerezni, vagy leszámol a helyzettel és a kis ántánttal közvetlen barátságot és egyezséget fog keresni.

NEM TULSÁGOSAN IZGATTA

Európát, hogy el akarták a mult héten Albánia uralkodóját kergetni, bár egy évvel ezelőtt az komoly bonyodalmakra adhatott volna alkalmat.

Albániában ütköznek össze a legerősebben a szerb-olasz érdekek, de ugy látszik, hogy a francia befolyás mindkét érdeket semlegesnek tudta tartani a mult héten.

Bulgáriában is nyugtalanság van az utolsó hetekben, amit leginkább szerb befolyásnak tulajdonitanak. Nem lehetetlen, hogy Bulgária kénytelen lesz csatlakozni a Balkán-szövetséghez, amely a revizióról való végleges lemondást jelenti, mert a Balkán szövetség tagjai kölcsönösen garantálják a jelenlegi határokat egymásnak.

SPANYOLORSZÁGBAN

nem birták a klerikálisok egészen a kezükbe keriteni a hatalmat, mert a legázolt szocialisták olyan erélyesen folytatták a "föld alatti" munkájukat, hogy majdnem teljesen ujra vannak szervezve.

A kormány most meg akarja valósitani azokat a földreformokat, amiket még a szocialisták igértek s ezzel talán egy, a tavaszra egyébként várható ujabb megrázkódtatást el tudnak kerülni.

A spanyol szocialista párt olyan meglepő támogatásban részesült ugy a francia szocialisták, mint az angol munkáspárt részéről, amire a háboru óta Európában példa nem volt még.

FRANCIAORSZÁGBAN

most kezdik igazán érezni a depressiót és a munkátlanok száma a másfél milliót elérte.

Minthogy a kormány csak hétszázezret részesit segélyben, a hivatalos statisztika csak ennyit akar elismerni, de a francia munkás-szervezetek kimutatják, hogy további hétszázezer tagjuk viszszament azokba a falvakba, ahonnan a prosperitás éveiben az ipari központokba tódultak.

A külpolitikai sikerek, az olasz francia barátság egyelőre megnyugtatja a népet és az elkeseredést ez valamennyire ellensulyozza, de azt hiszik, hogy a tél második felében a kormány kénytelen lesz ujra inflációhoz nyulni, hogy a nyomasztó gazdasági helyzetet enyhitse.

ANGLIÁBAN AZ UJ

navy-helyzet okozza a legnagyobb gondot jelenleg, mert az angol konzervativek japánnal szövetkezni nem mernek, anélkül pedig hozzá kell látniuk, hogy a tengeri haderejüket azonnal fejlesszék.

Ezeknek a terheknek egy nagy részét szeretnék a gyarmatokra utalni, amelyek azonban nem nagy lelkesedéssel fogadják az inditványt.

Austrália inkább hajlandó lenne elnézni egy japán-angol szövetséget, ezt azonban Canada és uj Zeeland nem türik.

A navy probléma és a munkáspárt hatalmas megerősödése okozzák a legnagyobb gondokat az országban.

LATIN AMERIKÁBAN

az események homlokterében Mexico áll, illetve minden jel azt mutatja, hogy oda kerül a legközelebbi jövőben.

A kivert katholikus papok ugy érzik, hogy rájuk a hiveknek szüksége van és egyáltalán nem igyekeznek utját állni azoknak a forradalmi törekvéseknek, amelyek most már komoly formában jelentkeznek több államban.

A forradalmárok álltólag erősen fegyverkeznek s fegyvereket és lőszereket vásárolnak nemcsak ebben az országban, hanem az egész világon és Mexico kormánya több-kevesebb joggal azt állitja, hogy a katholikus papság szolgáltatja a pénzt ezekhez a befektetésekhez.

A mi kormányunk feltétlenül ellenezni fog minden forradalmat, bár természetesen Mexico belügyeibe avatkozni nem fognak s valószinü, hogy innen nem sok fegyvert fognak a forradalmárok kivinni.

CUBÁBAN A HELYZET

ujra válságos, a választásokat kiirni nem merik és nem tudják s a forradalmi csoportok ujra Havana utcáira vitték a forradalmat, ami nem nagyon emeli a Cubának annyira szükséges és fontos idegenforgalmat.

Az ABC forradalmi párt ujra meg akarta kisérelni, hogy az Egyesült Államok beavatkozását kikényszeritsék, de a többi latin államok ezt a kisérletet hirtelen a csirájában elnyomták, mert fél nek tőle, hogy abban az esetben a Platt szerződés felbontásának a dacára is hosszu ideig bent maradnának az amerikai katonák Cubában.

Roosevelt ujra megnyugtatta egyébként a latin államokat december végén, hogy amennyiben beavatkozásra kényszerülnénk, azt csak a többi amerikai államokkal együtt lennénk hajlandók megtenni.

A Chaco fronton az utolsó felvonásra készülnek.

A kis Paraguay hősi hadserege a boliviai határtól tizenkét mértföldnyire tanyázik és csak tizennyolc mértföld választja el azoktól a gazdag boliviai olajmezőktől, amelyek az amerikai érdekeltségek birtokában vannak és amelyek zavartalan vizi utat keresnek a tengerhez, — ami a háborut felerészben okozta.

Ha Paraguay hadserege a boliviai hadi bázist el tudja foglalni, akkor a háboru Bolivia feltétlen és nagy vereségével végződik, amit abban az államban már előbb is megszoktak.

A TÁVOL KELET UJ

problémája már ma is fejfájást okoz a félvilágnak, bár igazán probléma csak tiz év mulva lesz belőle.

A Fülöp szigetek végre megkapták, amit kivántak, tiz év mulva teljesen függetlenek lesznek ettől az országtól s most kezdenek rájönni, hogy azt ők nem is egészen komolyan kivánták.

Nyilvánvaló, hogy a Fülöp szigetek Amerika védelme nélkül martalékul esnek gazdaságilag biztosan, politikailag valószinüleg Japánnak és ez a kilátás nem tulságosan csábító.

Most — a teljes függetlenség biztonságában — azt kérik, hogy "bizonyos összeköttetésben" maradhassanak velünk azután is, mikor tőlünk véglegesen elszakadnak, ez az ország azonban a szerencséből nem kér magának.

A philippino congressusi bizottság erős kampányt fog kifejteni egész télen, hogy további engedékenységre birják ennek az országnak a népét és kormányát

KEMÉNYSZÉN-CODE KELLENE

A keményszén vidéken gombamódra szaporodtak el a kis bányák, amelyekben két-három dolláros napszámokat is fizetnek és néha azokat sem fizetik meg, mert peda napjára a "társaság" megbukik.

Nagyobb bányatársaságok bérbe adnak egy-egy kis lyukat felelőtlen bérlőknek, akik aztán ott vesznek fel embert, ahol akarnak, azoknak annyit fizetnek, vagy nem fizetnek, amennyit akarnak.

Ha szén-code lenne, akkor ezek a kis crookok ki lennének freezolva az üzemből és a nagy crookok nem adhatnák "bérbe" a bányáikat kontraktoroknak hogy a bányászt félingyen tudják dolgoztatni.

BÁNYÁSZOK SAJÁT MAGUK ELLEN SZTRÁJKOLTAK

Linneus, Mo. Érdekes sztrájk ügye foglalkoztatja a birróságot.

Az itteni kisebb bánya leginkább bányászok tulajdona és bérbe adták azt egy kontraktornak, akinél aztán a tulajdonos-bányászok munkát vállaltak.

Mikor a munka megcsendesedett, a bányászok sztrájkba mentek és mivel igy a kontraktor nem tudott dolgoztatni, a szerződést a tulajdonosokkal megszegte.

A bányász-tulajdonosok erre szerződés-szegésért is perelték a kontraktort, arra kérve a birróságot, hogy semmisitse meg a bérleti szerződést.

A birróság egyelőre nem adott helyet a kérelemnek.

MULATSÁGI NAPTÁR

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 152 osztálya 1935 január hó 26-án a Coney Island Pavillonban, Welch, W. Va. nagy farsangi bált rendez, melyre a környék mulatni vágyó magyarságát ezuton is szeretettel meghivja a rendezőség. Külön szenzációja a mulatságnak, hogy a zenét Farkas Albert hét országra hires clevelandi zenekara fogja szolgáltatni. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent. — A mulatság kezdete este 7 órakor vége — soha.

Prompt Relief From Itching Eczema

It's wonderful the way soothing, cooling Zemo brings prompt relief to itching, burning skin, even in severe cases. Itching stops the moment Zemo touches the tender and inflamed skin because of its rare ingredients. To clear away Rashes, Pimples, Eczema, Ringworm and restore the skin to normal, always use clean, soothing Zemo. Insist on genuine Zemo; it's worth the price, because it brings relief. 35c, 60c and $1. All druggists'.

ÜZENET MR. JAKABNAK JOHNSTOWN, PA.

Felszólitjuk Mr. Jakab, johnstowni lakost, hogy a Magyar Bányászlap részére felvett előfizetéseket azonnal továbbitsa lapunkhoz. — Egyben tudatni akarjuk a Johnstown vidéki magyar bányászokat, hogy Jakab ur NEM KÉPVISELI ezt az ujságot és kérjük, hogy az előfizetéseket vagy helyi képviselőinknek legyenek szivesek átadni, vagy egyenesen küldjék be az ujsághoz.

KI TUD KOZMA ISTVÁNRÓL?

A Nagy-Kajdocs, Tolna megyéből származó Kozma Istvánt keresik hozzátartozói, aki még 1909 körül jött Amerikába és akiről testvérei évek óta nem tudnak.

Arra kérik Kozmát, vagy aki tudna róla, hogy sziveskedjenek irni az alábbi cimre.

Aki a két hét előtti mozdonyrobbanás magyar áldozatát ismerte, az legyen szives szintén az alábbi cimre irni, hogy nem-e a fent keresett Kozma István esett áldozatul a robbanásnak...

Mrs. Katalin Nemes, Box 67, Ashland, W. Va.

A POCAHONTAS, VA. ÉS KÖRNYÉKE REF. EGYHÁZ HIREI

Pocahontasi egyházunk templomában a ránk következő vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődőleg fogjuk megtartani évi gyülésünket, mely alkalommal az elmult évi munkálkodásról fogunk jelentést adni. E helyen is kérjük egyházunk tagjainak teljes számban való megjelenését.

AMERIKAI KÉSZPÉNZ DOLLÁROK

KIFIZETÉSE AZ ÓHAZÁBAN JÓTÁLLÁSSAL
PÉNZKÜLDEMÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN
ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG

TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLUK A MAGYARSÁGOT

THE HARBOR STATE BANK

ALAPITOTTA KISS EMIL

FOURTH AVENUE—9th STREET NEW YORK

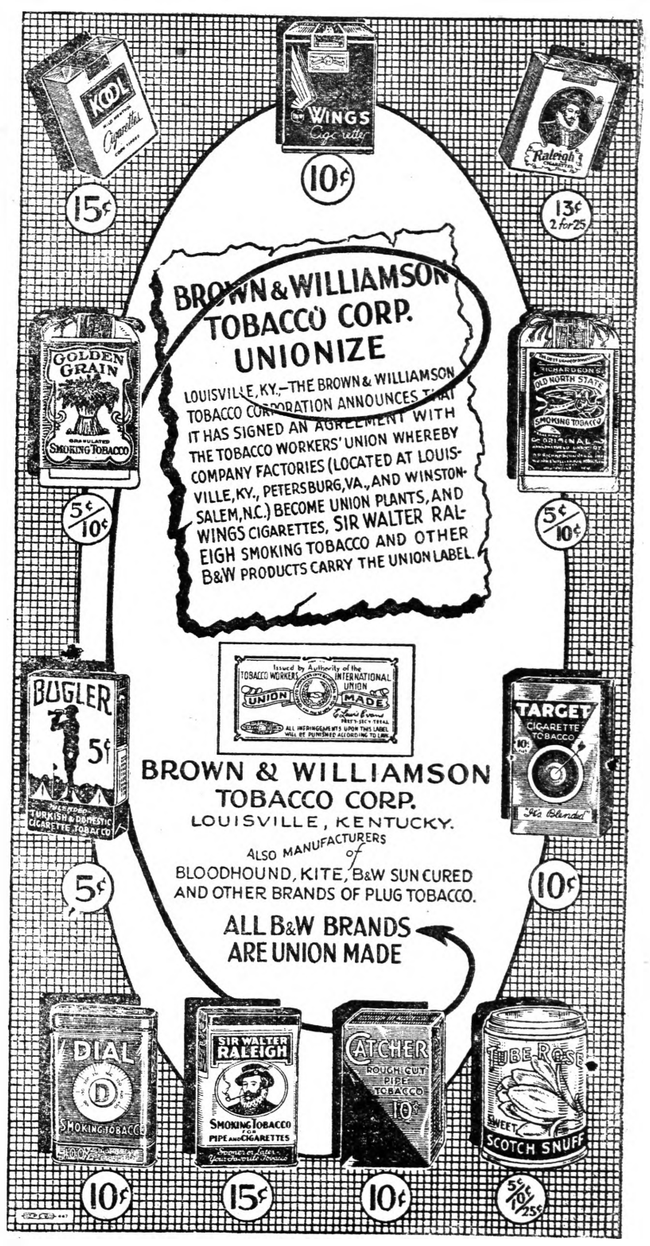

A BOLDOGSÁG ÁRA

(Folytatás)

— Gyere — sürgette — siessünk. Ugy-e, mily pompás itt a levegő?

Blackford szó nélkül követte. Tudta jól, hogy Alice szeret otthont berendezni. Ha még egyszer az életben alkalma lenne, hogy uj otthont adhatna a feleségének, hát másként csinálná... És magában eltünődött: Alice magaviselete megváltozott, talán az uj otthon jótékonyan enyhiti majd keserüségét... Töprengéséből Alice meglepett kérdése riasztotta fel:

— Merre van a telep? Azt hittem, hogy Cahaba valami tábor. Te mindig bánya-telepről... táborról beszéltél és apus is.

— A bányákat mindig telepnek nevezik, mintha a bányászok a szabadban táboroznának — magyarázta Blackford, — de ez nem azt jelenti, hogy az emberek az erdőben vagy sátrakban laknak. A tábor, meg a telep szó nem értendő betü szerint.

Beszélgetés közben gyorsan mentek lefelé a magaslatról s máris lent voltak a völgyben. Ezen egy-kettőre átvágva, most a szemközti hegyháton kapaszkodtak föl a székházhoz. Senkivel sem találkoztak, mert csak nemrég kelt fel a nap s a lakosság még nem bujt elő a házakból. A gépházakból kihallatszó düborgés még a kéményekből kigyózó füst elárulta a gépek állandó munkáját.

— Te képviseled itt a társaságot? — kérdezte Alice váratlanul.

Érdekes kérdés... Blackford feleségére nézett.

— Hát igen, természetesen én.

— Itt tehát azt teheted, amit akarsz?

— Az észszerüség határán belül minden esetre... Miért kérded?

Alice hangja éles lett.

— Most kezeid között van az alkalom, amire ugy vágytál, most végrehajthatod a terveidet.

Most már értette a kérdéseket Blackford — Alice nem felejtett el semmit... Hallgatagon mentek felfelé a meredek lejtőn és igy értek el a székházhoz. Mikor kinyitották a kaput, magas alak sietett feléjük a lépcsőkön lefelé. Alice és Blackford átmentek az ibolyával szegélyezett uton, mialatt a férfi már messziről feléjük nyujtott egy kulcsot.

— Azt hiszem, hogy ön Mr. Blackford — mondta nyujtott hangon, de látszott rajta, hogy válogatja a szavait — itt van, uram, a székház kulcsa, gondoltam, hogy itt lesz ma reggel és az elmult éjjel már mindent rendbe hoztam. Remélem, meg lesz elégedve mindennel.

Blackford további kérdezősködés nélkül átvette a kulcsot. Más egyébre gondolt ő most és szórakozottan felelgetett.

— Én vagyok az uj főfelügyelő, Blackford. Ugy látom, ezt már tudja. És ön... ön kicsoda?

— Stringfellow a nevem..... Goslin Stringfellow, az irodafőnök. Bocsánat, hogy még nem mutatkoztam be, elfelejtettem, hogy ön ezt nem tudja.

A férfi tekintete most Alice felé fordult és Blackford ezzel válaszolt:

— Mrs. Blackford — mondta, bemutatva a feleségét s igy folytatta: — Alice, ez Mr. Stringfellow, az irodafőnök s igy közelebbi ismeretségben leszünk vele.

Alice odanyujtotta kezét.

— Jó napot!

Stringfellow megfogta a feléje nyujtott kezet s Alicera tekintett.

— Attól félek, nagyon unalmas lesz ez a hely az ön számára, mert bizony mi, idevalósiak nem törődünk egyébbel, csak a bányával.

Alice rámosolygott, ez az ember egészen másmilyen volt, mint azok, akiket a vonaton látott.

— Ettől nem tartok, — szólt, — mert ha semmi egyéb, itt vannak a hegyek. Ilyen gyönyörü vidéket még seholsem láttam s a levegő is nagyszerü. Egyébként lesz nekem elég elfoglaltságom.

Blackford reménykedve figyelte Alice szavait. Eddig nem várt egyebet, csak annyit, hogy a felesége türelmes lesz vele és beletörődik Cahatába. De ha véletlenül megszereti ezt a vidéket, mint ahogy látszik... Blackford alig hallotta, hogy mit mond még Stringfellow, aki egyébként indulni készült.

— Ha bármire szüksége van, uram — szólt oda még Blackfordnak — a bányaboltban megtalál. A társaság irodái is ott vannak a melléképületben.

— Köszönöm, ezt tudom. Nem hiszem, hogy ma még csináljak valamit. Azt akarom, hogy a feleségem rendezkedjen be előbb. Tudja, ez még teljesen ujság neki. Holnap aztán majd mindent átnézek.

Blackford már nyitni akarta az ajtót, már a zárban volt a kulcs, mikor Alice, kissé akadozva, megszólalt:

— Várj még egy percet, Warren, ülj ide mellém és gyönyörködjünk a kilátásban.

Helyet csnált maga mellett a tölgyfáról alácsüngő hintában és némán ültek egymás mellett.

Egészen más ez a hallgatás, mint amilyen a vasuton volt — gondolta Blackford. Ahelyett, hogy a völgyet nézte volna, Alice arcát fürkészte. Együtt vannak, egyedül vannak — saját otthonukban! Az ő otthonuk! A férfi megremegett. Jobb, hogy itt vannak, mint Pittsburghban, jobban egymásra vannak utalva s kevesebbet lesznek zavarva. Alice itt jobban függ tőle, itt ő fog róla gondoskodni. Blackford még nem volt annyira, hogy bevallja önmagának — szerelmét a felesége iránt, de a becsülést már érezte. Hát akkor?... hirtelen arra riadt, hogy Alice a szeme közé néz.

— Adok egy fillért a gondolataidért! — szólt csengő hangon.

A férfi lehajtotta a fejét.

— Sokkal többet érnek a gondolataim! Rád gondoltam!

Alice komolyan nézett reá.

— Még ezt is el tudnám hinni! — nevetett föl aztán pajzánul és Blackford nem vett észre semmi gunyt a nevetésben — és ha te nem mondod meg, hogy mit gondoltál: akkor majd én árulom el a magam gondolatait... De nem! Ez igy nem igazságos, hanem majd kicseréljük a gondolatainkat. Akarod?...

— Akarom! — felelte Blackford és a vére gyorsabban keringett.

— Akkor rajtad van a sor — törte meg a csendet Alice, — mondd meg, hogy mire gondoltál?

— Már mondtam, hogy veled foglalkoztam gondolatban. Terveket szőttem, hogy minél kellemesebbé tegyem ittlétedet — felelte Blackford kicsit bizonytalan hangon és megfogta Alice kezét, amely most ellenkezés nélkül pihent az övében — mindent megteszek érted, mindent elkövetek...

Alice most elvonta a kezét, nem gyorsan, nem is barátságtalanul, de — határozottan!

— Mi ez? Érzelmes tiráda a reggeli előtt?... Micsoda férfi! Gyere gyorsan, siessünk, enni adok neked!

Alice gyorsan az ajtó felé tolta Blackfordot, aki engedelmesen kezébe vette a kulcsot s aztán megállt. Régóta szunnyadó álmok mozdultak meg a lelkében. Alice most olyan békülékeny... merjen tehát? Félszemmel reátekintett és Alice mosolygott:

— Siess!

Blackford mégis habozott. Ma érintette meg először a feleségét azóta, hogy... A torka száraz volt és mázsányi tehernek érezte a szivét. Hirtelen kihuzta magát és kitárta az ajtót.

Alice gyorsan előre sietett és Blackford most már nem várhatott tovább. Gyengéden karjaiba kapta Alice karcsu termetét átemelte a küszöbön s azonnal letette.

— A mi vidékünkön minden menyasszonyt igy visznek az uj otthonba — mondta lágyan, de az arca égett.

— Csakhogy én nem vagyok menyasszony — felelte Alice röviden, de azért nem látszott haragosnak.

Tágas szobába léptek, amely olyan hosszu volt, mint az egész ház. A butorok hazai tölgyfából faragva, a padlót bolyhos szőnyeg boritotta, a falakon szép képek lógtak. Az egyik sarokban kandalló, körötte nagy fahasábok, a másik sarokban zongora állt. A szobát beépitett könyvszekrények vették körül. Alicenak nagyon tetszett az egyszerü, de mégis kényelmes berendezés. A sokágu csillár mélyen lefüggött és ablak ablak mellett keretezte be a szobát, ugy, hogy mindenünnen ki lehetett látni a zöldelő tájra.

Alice ledobta magát az egyik székbe s örömében tapsolni kezdett.

— Milyen elragadó kis hely, ki hitte volna! Ez igazán... ez fölséges!

Blackford sohasem felejtette el ezt az első napot, amelyet a székházban töltött

Alice egész nap járt-kelt a házban. Mindenütt ott volt — kutatott, csodálkozott, gyönyörködött, örült a hálószobáknak, a nappali szobáknak — mindennek. Még a padlásszobát is megnézte, hogy mi van ott, — de semmit sem talált.

Vacsora után aztán tüzet gyujtottak a nappali szobában és csöndben nézték a lángoló hasábokat, mint két jó pajtás. Alice lágyan simuló, csipkés pongyolába öltözött, kibontott haja a vállára hullott. Miközben fésüvel rendezgette hajfürtjeit, ugy tetszett, mintha meleg pillantást vetett volna férjére.

Blackford előre hajolt és megfogta a kezét.

— Szeretsz itt lenni?

— Szeretek — felelte Alice egyszerüen.

A férfi fölkelt és odaült Alice székének karjára. Pár pillanatnyi habozás után átölelte a feleségét. Hallotta saját szivének lüktető zakatolását. Az asszony nem mozdult.

— Mit gondolsz, boldog leszel itt velem? — suttogta Blackford.

— Veled?...

— Igen, velem! Nekem most csak ez a fontos.

— Ilyen sokat érek most neked? — kérdezte Alice még mindig nyugodtan és félresimitotta a homlokába csüngő hajat.

Blackford hangja remegett, elszédült Alice közelségétől. Hirtelen ráeszmélt, hogy az ő számára a felesége az egyetlen nő a világon. Ha ezt most megmondja neki, akkor becsületesen csak az igazat mondja. — Hogyan is lehetett mindmáig vak?!...

— Sok rosszat fölteszel rólam, ugy-e? — kérdezte rekedten.

Alice mozdulatlan maradt és nem felelt. Blackford is hallgatott egy percig. Aztán halkan, de szenvedélyesen mondta:

— Szeretlek!...

Maga is megdöbbent saját szavaitól. — Ő mondta volna ezt a szót?... Alice néma maradt és Blackford megismételte:

— Szeretlek!...

Alice most kibontakozott férje öleléséből és merően ránézett.

— Olyan boldog vagyok — lehelte.

Blackford bátoritásnak vette ezt és ismét meg akarta ölelni Alicet, de az asszony elnállt.

— Boldog vagyok, de ennek az oka nem az, amire te gondolsz — mondta száraz, nyugodt hangon.

Blackford szinte megdermedt ettől az üresen csengő hangtól.

— Ülj le ide a másik székbe — folytatta Alice, ügyesen kontyba csavarva a haját — beszélni valónk van... Azt mondtad, hogy szeretsz. Bizonyos vagy ebben? Mert nem ez az első eset, hogy ezt állitod — szólt vallató hangon.

— Bizonyos vagyok... olyan bizonyos, mint... oh, drágám! Meg akartam magyarázni azt a borzalmas időt, én... én nem ugy értettem... én szeretlek... igazán szeretlek!

Alice alaposan végigmérte a férfit.

— Nos, elhiszem, hogy szeretsz — mondta. — Nagyon boldog is vagyok... Tudod, hogy miért? Most én is ugy megbánthatlak, mint ahogyan te megbántottál engem. Most rajtam van a sor — folytatta visszafojtott keserüséggel — megmondjam-e azt is, hogy miért szeretsz? Mert ide hoztalak. Ugy-e, csodálkoztál azon, hogy eljöttem veled?... Tudd meg hát, hogy ezért a pillanatért jöttem el!

Blackford egy szót sem szólt.

— Ostoba voltál, ha azt hitted, hogy felejteni tudok — beszélt tovább az asszony. — Sohasem fogok elfeledni semmit... de te sem! El vagyok keseredve, igen... és ez nem is fog elmulni. Most még csak a kezdetén vagyunk... a legelején: mert én nem hagylak itt... nem hagylak itt, még sokáig! Tudom, szeretnéd, ha itt hagynálak... nagyon is jól esnék ez neked, de erre ne is számits!

Blackford esdően nyujtotta ki a kezét Alice felé.

(Folytatjuk.)

KILENC VÉN BÖLCSEK

IRTA: GONDOS SÁNDOR

Az amerikai angol nyelv mindennapos használata nem rontott még el annyira, hogy a cimbe foglalt szörnyüséget öntudatlanul irtam volna le. Kilenc vén bölcs lett volna a cim, ha véletlenül rá nem nézek a kalendáriumra és karácsony körül járván eszembe nem jut, hogy közel van már Három Királyok napja. Ha a napkeleti három uralkodónak olyan készséggel adja a magyar nyelv a többesszámot, kijár ez a tisztesség az észak amerikai Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának is, amelynek becsületes neve U. S. Supreme Court. Egyszerü magyarsággal: az amerikai Kuria.

Azt még megérti a magyar ész, hogy a királyokat a többesszám illeti, hiszen azok magukfelől is többesben beszéltek. "Rendeljük." "Akarjuk." "Parancsoljuk." De a Kuria birái nem királyok. Hát igen! Magyarországon vagy más alkotmányos országban nem királyok, de Amerikában, a feltétlen szabadság hazájában...

Andrew Furuseth, az amerikai nemzetközi tengerész szakszervezet elnöke egyizben Washingtonban járva, odafordult oldala mellett baktató barátjához és megkerdezte tőle:

— Jóska, akarod-e Istent látni?

És feleletre se várva bevezette barátját az amerikai legfelsőbb bíróság üléstermébe és rámutatván az itélő asztal körül komor fenségben ülő kilenc vén bölcsekre, erős hangsulyozottsággal mondotta:

— Ime, a mi amerikai isteneink.

A régi közmondás s a hit kis kátéja arra tanitott bennünket:

— Ember tervez, Isten végez!

Százhuszonöt millió ember él az Egyesült Államokban. Százhuszonöt millió ember tervez választott tisztviselői, törvényhozói, elnöke és kormánya utján, de végezni a kilenc vén bölcsek, a legfelsőbb bíróság, a Kuria tagjai végeznek. Százhuszonöt millió ember az élettel küzdve hasztalan mondja:

— Haladni akarunk... előre ... előre...

Kilenc vén bölcsek, akiknek javarésze már koránál fogva is maradi, azt feleli:

— Minden marad a régiben, ugy, ahogy van, mert mi nem akarjuk, hogy előre haladjatok.

És a kilenc vén bölcsek szava ellen Istennél sincs kegyelem.

Az 1894-ik esztendő során a szövetségi törvényhozás Washingtonban kimondotta, hogy a négyezer dolláron felüli évi jövedelemre két százalékos jövedelmi adót vet ki az állampénztár egyensulyának fenntartása érdekében. A kilenc vén bölcsek ugy határoztak, hogy ez az adó az eredeti alkotmányba ütközik és eltörölték azt a törvénykönyvből.

Az Ur 1906-ik esztendejében a szövetségi törvényhozás elrendelte, hogy 16 éven alóli gyermeket többé nem szabad munkába fogni, miután kiderült, hogy a gyárak milyen embertelen módon használták ki a kis gyermekek munkaerejét. Kilenc-tizenkét éves gyerekekkel napi 14 órát dolgoztattak. A gyermekvédő törvényt elfogadták, az elnök aláirta, de a kilenc vén bölcsek ugy döntöttek, hogy a törvény alkotmányellenes és a gyerekek ott maradtak továbbra is a gyárak kinzó kamráiban.

Később, 1914-ben, Oregon állam törvény utján szabta meg a dolgozó embernek járó legkisebb munkabért. Ezt Oregon állam legfelső birósága kétizben is törvényesnek találta itéleteiben. Az oregoni példa hatása alatt Massachusetts, Minnesota, Washington és Arkansas államok hasonló törvényeket hoztak és azoknak érvényességét saját állami Kuriáik is kimondották. Kilencszázkét állami törvényhozó és huszonhét állami kuriai biró ütötte a pecsétet ezekre a törvényekre, amig végre 1923-ban a washingtoni kilenc vén bölcsek elé került a legkisebb munkabér kérdése és azok rögtön kimondották, hogy a törvény érvénytelen, mert az eredeti amerikai alkotmányba ütközik.

Az ám bizony. Igaza van annak, aki azt mondja, hogy ezek a kilenc vén bölcsek a nagy, a szabad amerikai nemzet istenei.

Igazi alkotmánya csak nagyon kevés országnak van. Van az Egyesült Államoknak a szabadságharc jóvoltából. Angolországnak a Magna Charta és Magyarországnak az Arany Bulla révén. Van talán még egy-két más országnak is, de nem káptalan az én fejem, hogy azokra mind emlékezzem. De akárhány országnak legyen is alkotmánya, nincs köztük olyan, amely a nemzeti akaratot képviselő törvényhozó és kormányzó hatalom felé helyezné kényuraknak a kuriai birákat. Angolország kuriája egyszer megpróbálta azt, hogy a nemzeti akarat felé helyezkedjék, de a történelem feljegyezte, hogy a közfelháborodás Lord Tresillian kuriai elnököt felakasztatta és biró társait örökre számüzte angol földről.

Az amerikai alkotmány se ad ilyen jogokat a legfelsőbb bíróság tagjainak. Azt a mindnyájunk felett való végzetes hatalmat, amellyel az amerikai Kuria saját jármában tartja az egész amerikai nemzetet, a kilenc vén bölcsek évtizedeken át való alattomos munkával harácsolták ki a maguk javára. Az alkotmánynak egyetlen betüje se ad nekik jogot erre a kiváltságos hatalomra. Hiszen még gondolatnak is szörnyüséges, hogy mikor a nemzeti akaratot képviselő törvényhozás valamit akar, akkor a birói palást malaclopó köpenyének védelme alatt kilenc vén bölcsek büntetlenül mondhassák:

— Ebből nem lesz semmi, mert mi nem akarjuk!

Hol a hires amerikai szabadság, ha ez igy van? Ne fájjon, kérem, emiatt senkinek a feje. A szabadság ott van, hogy a magamfajta kis polgárocska kiállhatok a piac közepére és tátott szájjal, harsogó torokkal üvölthetem világgá:

— Ezek a kilenc vén bölcsek közönséges jogbitorlók, középkori rablók, akik eltulajdonitják az én alkotmányomban biztositott polgári jogaimat.

Meg is irhatom ezt amint a példa mutatja, ékes szavakkal. Politikai pártot szervezhetek, a melynek egyetlen célja az legyen, hogy a legfelsőbb bíróság szárnyait megnyirbálja. Kimutathatom, hogy a Kuria elnöke, a szakállas Charles Hughes annak idején, amikor New York állam kormányzói székére pályázott, 20,000 dollárt kapott a Morgan bankháztól és fejenként 5,000 dollárt Rockefeller és Carnegietől választási költségekre, hogy a kisebb csillagok adományai felől ne is beszéljek.

Elmondhatom Willis Van Devanter kuriai biró felől azt, hogy egyik döntése szerint a törvényhozásnak nincs joga arra, hogy a legfelsőbb bíróság tagjainak, tehát köztük Van Devanter urnak fizetését megadóztassa. Nem is nyult a törvényhozás a kuriai birók fizetéséhez az egyetemes szövetségi fizetés-levágás dacára sem.

Ha pletykázó kedvem lenne, sok mindenfélét mesélhetnék a kilenc vén bölcsek felől. Elregélhetném, hogy kutya-macska barátságban élnek egymással. McReynold biró Ő Szentsége például nem szereti a zsidókat. Mikor a két zsidó biró, Brandeis és Cardozo tesznek jelentést valamelyik per állása felől, akkor McReynolds ujságot olvas tüntetőleg a birói asztal mellett. Mikor Cardozo kuriai birót beeskették magas állásába, jeles biró társa mélyen belemerült kedvenc napilapjának hasábjaiba. Mikor Stone kuriai biró kinevezése után elsőizben foglalt helyet a zöld asztal mellett, a tapintatos McReynolds magasra huzta orrát és egyszerüen kivonult a tanácskozó teremből. Arra se volt hajlandó, hogy egy levegőt szivjon méltóságos biró társával.

A hires Yale egyetem kiváló tanára, Powell, a tanszékről adta elő a következőket:

— Virginia állam törvényt hozott, hogy az örökletes hülyéket nemtelenitsék. A legfelsőbb biróság nevében a legkiválóbb biró, Holmes helyesnek és jogosnak találta ezt a törvényt minden tekintetben, mondván:

— Ha egy család tagjai három nemzedéken át hülyék, akkor éppen elég volt belőlük.

Powell tanár keserü gunnyal tette hozzá:

— Pierce Butler kuriai birónak ezzel szemben külön véleménye van.

A kérdés lényegének azonban kevés köze van ahhoz, hogy egyénileg kiválóak-e vagy gyenge erők az amerikai legfelsőbb bíróság tagjai? Az emberek, ha átlagos életkoruk hetven év körüli is, elmulnak, de az intézmény, a kilenc vén bölcsek széke megmarad. És Amerika nem lesz az igazi szabadság hazája addig, amig ezt a homokos alapra állitott óriást le nem dönti polcáról.

Egy osztályu kabinhajókkal
EURÓPÁBA ÉS VISSZA
menettérti jegy csak $140

Utazzon az óhazába a mi kényelmes, népszerü és ujonnan berendezett egy osztályu kabinhajóinkon, Antwerpenen keresztül:

S. S. "Gerolstein" Február 5-én és Március 5-én
S. S. "Ilsenstein" Január 22-én és Február 19-én

Néhány ok, amiért ezeken a hajókon utazzék:

1. Nincs osztály különbség. Minden utas ugyanabban az osztályban van és ugyanazt a kényelmet, kiszolgálást és kosztot élvezi.

2. A hajók nagyok, modernül berendezettek. A kabinok tiszták, kényelmesek és szépek. A koszt bőséges és nagyszerü.

3. A visszatérési jegy egy évig érvényes.

Irjon vagy látogasson el irodánkba

ARNOLD BERNSTEIN LINE

17 Battery Place, New York, N. Y. | 931 Grant Blvd., Pittsburgh, Pa. | 131 S. Wabash Ave, Chicago, Ill.

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapittatott 1892 Február 27-én

Gyüléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, cime. 527 Northampton St., Kingston, pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyüri József. Hármas tagu bizottság: Jencsik György, Márton István és Győri László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágositással szivesen szolgál Fekete József, kinek cime: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

—:o:—

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248-IK OSZTÁLYA
MONAVILLE, W. VA.

Gyüléseit tartja minden hó első vasárnapján, a Gyöngyösi János Colonial termében, Logan, W. Va.

Elnök: Molnár Károly. Alelnök: Németh István. Titkár-pénztárnok: Vizi János, kinek cime Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr: Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Fazekas József és Veszprémi Dániel. Beteglátogatók: Loganban Kovács András, Loradon Juhász Péter, McBeth és Dehuen Vagner András, Monclon Id. Márky Bertalan, Ethelen Molnár Károly, Cherry Tree Bottom és Monitoron Kish András, Rossmore és Monavillen Id. Luksa Gyula, Holden 1 és 7-en Szabó István, 14 és 20-on Dorogházi István. Zászlótartókat az elnök esetenként nevez ki.

—:o:—

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1908 Október hó 1-én
Székhelye. Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főtisztikar:

Főelnök Kiss Imre.
Főalelnök Id. Nagy Mihály.
Főtitkár Lázár László, Box 805. Gary, W. Va., a vidéki tagok levelei hozzá küldendők.
Főjegyző Varga László.
Főpénztárnok Soltész József.
Háromtagu bizottság: Horváth János, ifj. Nagy Mihály, Buzsik József.
Főellenőr Ifj. Nagy István.
Szertárnok Kiss Imre.
Póttag Ifj. Nagy Mihály.
A főtisztikar minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyülését a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.

Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va. Pénztárnok Soltész József. Ellenőr Id. Nagy Mihály. Beteglátogató Csurkó József. Háromtagu bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikaihoz és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyüléseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katholikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.

Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szücs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsik József. Pénztárnok Lázár László. Három tagu bizottság: Márkus Demeter, Szücs János, Szász György.

Gyüléseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.

Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő cimére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.

Ügykezelő Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidijai és egyéb befizetései hozzá küldendők Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.

Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár vézi, azért a tagok minden levelet az ő cimére küldjenek. Cime: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyüléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Diszelnök Bucskó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János Pénztárnok Haralyda János. Titkárjegyző Pallay János, kihez minden, az egyletet érdeklő levél küldendő, cime Box 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármas bizottsági tagok: Szántó János, Porkoláb Sándor, Titka Péter. Beteglátogató Congón Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Dudás Péter. Teremőr Lukács András. Egyleti orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

—o—

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG
373-IK OSZTÁLYA
LOGAN, W. VA

Elnök: Veszprémi Sándor. Ügykezelő pénztárnok: Gyöngyösi János, cime Box 1214, Logan, W. Va. Jegyző: Szepesi István. Beteglátogató: Molnár Julianna.

Gyüléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján a Colonial Hall nagytermében, Logan, W. Va.

—o—

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
57-IK OSZTÁLYA
CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyüléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagu számvizsgáló bizottság. Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

—:o:—

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293-IK OSZTÁLYA
THORPE, W. VA.

Elnök Tódor László. Titkár és pénztárnok ifj. Kujbus Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Beteglátogató Juhász Lajos. Háromtagu bizottság: Imre Mátyás, Kiss András és Szidlóczki József.

Gyüléseit tartja minden hónap első vasárnapján a 11-esi református egyház termében.

—:o:—

LOGANVÖLGY! MAGYAR TÁRSASKÖR
LOGAN, W. VA.

Elnök Hajdu József. Titkár László József. Pénztárnok Helen Zsigmond. Nagy Sándorné. Hajdu Józsefné, Petrovics Miklósné. Bálrendező László József.

—:o:—

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-IK FIÓKJA
Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovách Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjusági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Beteglátogatók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Lőcs László, Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedüs József, Amerikaihoz Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pótdelegátus Magyar József.

Gyüléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülésteremben.

ÜNNEPI KÜLÖNLEGESSÉG

10 font gyenge leveles dohány, 15 csavart dohány, egy doboz finom szivar és egy George Washington pipa összesen $2.35. Akkor fizet érte a postán, mikor megkapja. Rendelje meg ma.

HICKORY RIDGE FARMS
Fulton, Ky. Dept. M. 5.

Mikor a "családi szennyes" ki van teritve

Amig egy család a szennyesét benn a házban tudja őrizni, addig a piszkot csak magának a családnak kell lenyelni és ha a családnak van hozzá elég jó gyomra, akkor nem lesz nagyobb baj a dologból.

De ha aztán a családi szennyest szétteregetik a nyilvánosság előtt, akkor annak rossz illata fel szokta a közbotrányt idézni és tekintet nélkül a család erős gyomrára, igen gyakran baj lesz belőle.

Minthogy a románoknak ugy látszik edzett és jó gyomruk van, a Carol-Lupescu szennyes nem csinált nagyobb bajt a bőre szabott román hazában.

Végre az öreg Mária alatt a királyi ház erkölcstelenségét a lakosságnak volt alkalma megszokni és abból sem lett tulságosabb katasztrófa, mikor az öreg királyné szerelmi kalandjait az uccákon plakátokon hirdették.

Miniszterek, tábornokok, főpapok kénytelenek voltak a király szeretőjéhez alkalmazkodni és legfeljebb akkor restelték egy kissé a királyuk botrányát, mikor ki kellett utazniuk külföldre.

A családi szennyest otthon egész szépen el tudták viselni.

Mikor azonban az angol király Lupescu asszonyt hozzá csapta a román király, sőt a román nemzet arcához, egyszerre ki lett teregetve a család szennyese az egész világon és azóta olyan büzt áraszt, hogy abba esetleg a Carol-trónja el fog pusztulni.

Az előtt néha, nagyritkán irtak a vörös asszonyról és a románok fonák helyzetéről a külföldi ujságok, de mióta a román király nem kapta meg arra a bizonyos angol esküvőre a meghivót, azóta állandóan napirenden tartják a király erkölcseit és szerelmét.

Hol feleségül adják Lupescu asszonyt Carolhoz, hol kiutasitják Romániából és a távozás árát is megirják s minél többet foglalkoznak velük, annál nevetségesebb lesz a románok királya.

A nevetségesség pedig biztosabban gyilkol, mint akármilyen terrorista bombája és ha ez sokáig igy tart, akkor Carolnak mennie kell még arról a helyről is, amit hát nem tulságosan tisztelnek, a románok trónjáról.

Hogy Romániában semmit szégyenleni nem tudnak, azt megmutatták akkor, mikor a király szeretőjének az ügyét a parlamentben tárgyalták ahol az egész undoritó mocskot elegánsan megmagyarázták és megvédték.

De Románia rá van bizonyos mértékben a világgal való érintkezésre szorulva, vannak bizonyos nemzeti önérzetek, ami nélkül létezni talán még a románok sem tudnak örökké és a világ nem fogadta el azt a magyarázatot, amit Jorga tanár ur adott Lupescu asszonyról.

A "világ" ugyan képmutató, de ebben az egy kérdésben sokat megbocsájtott Carolnak.

Még bizonyos szimpátia is volt iránta, mikor a családját ott hagyta, hogy a trónján és az össze-rugott családi tüzhely árán az egyetlen nagy szerelmét megváltsa.

De annyira azért nem balkanizálódtak az erkölcsök, hogy egy állam fejétől a további botrányokat, a hazatérését, a gyermeke trónfosztását és a felesége elüzését megbocsássák vagy megértsék, mert még a cinikus és képmutató "világ" is tiszteletben tartja az "anya" helyét és jogait a társadalmi életben.

Ha a volt királyné a gyermekét elvihette volna magával, akkor az egész utálatos botrány majdnem el lenne felejtve s akkor talán a meghivó is elment volna Carolhoz.

De ahogy Helennel elbántak, ahogy a gyermekét elvették, ahogy a szerető kedvéért nemcsak a hitvest, de az anyát is kirugták, ugy még Romániában is csak azoknak lehet eljárni, akik nem viselik az állam koronáját a fejükön.

Carolnak az erkölcstelensége nem meglepő, azt a mamájától, a szintén viharos szerelmeket kiállt kedves mamájától tanulta, akit Mrs. Coolidge alig akart a Fehér Házban fogadni.

A király azonban elfelejtette, hogy az asszony botrányait a férj neve el tudja ugy, ahogy takarni, de egy király botrányainak a következményeit az egész nemzetnek kell viselni.

Ha az erkölcs terén Carol tanult valamit a mamától, talán nem ártott volna neki a királyi szerelmek és szeretők ügyében mástól is tanulni.

Obrenovits Sándor nyakát az törte ki, hogy nem akart Draga Masinától megválni.

Ugy néz ki mostanában, hogy a román király nyakát Lupescu asszony iránti szerelme fogja kitörni.

Mert bár a románok pár héttel ezelőtt a parlamentben nevetve adták meg a királyuknak a feloldást, a civilizált világ azt tudomásul nem vette és az önérzetesebb román fiatalság egy sötét éjjel meg fogja találni az utat a királyi hálószobához, ahogy azt megtaláltak harminc esztendeje Belgrádban.

HEARST MEG WOLL

"Madarat tolláról, embert barátjáról."

M. Woll, az American Labor Federation elnöke egy platformon van Hearsttel, az ujságkirállyal és együtt követelik az országtól, hogy azonnal és erélyesen "tisztitsák meg az iskolákat."

Márminthogy a "vörösektől" tisztitsák meg azonnal az iskolákat.

Különösen a főiskolák, az egyetemek fájnak Wollnak, a világ legpiszkosabb és legbecstelenebb labor-fékerjének, akin meglátszik, hogy fiatal korában a főiskolákat bizony belülről nem látta.

Az amerikai munkásmozgalmak racketeerjei mind szélhámosak, de nincs köztük egy sem olyan aljas és szemérmetlen, mint Mr. Woll.

Nemcsak az a mániája és azzal kerül mindig a lapok frontjára, hogy izgat a "vörösek" ellen (és persze mindenki vörös neki, aki liberális, miután a liberálizmussal vagy a radikalizmussal nincs tisztában), hanem az is, hogy hivatalát a legpiszkosabb pénzszerzésekre használja.

Különböző reakciós tőkés-egyesületek tisztviselője, amelyekben pénzt kap azért, hogy a vámracketeereknek, a hadihajós muníciósoknak segit az üzletben.

Nagy és hazaffyas hangzásu fascista egyesületek mögött a legpiszkosabb tőkésérdekek huzódnak meg és azoknak az ágense, azoknak a zászlaja Woll, nem azért, mert Wollnak hivják, hanem mert oda bigyeszthetik a neve mellé, hogy alelnöke az American Labor Federationnek.

Idáig csak azok ellen a "vörösek" ellen járt mindig a szája, akik "megmételyezik" a munkásszervezeteket, mert azokban tisztességes vezetést, becsületes adminsztrátorokat és önkormányzatot sürgetnek és leginkább Doakkal, a Hoover hirhedt munkaministerével szokott egy huron pendülni.

És mert racketjeiért és szájaskodásaiért éveken át nem vágtak a szájára, egyre magasabb vizekbe evez és ma az egyetemeket akarja "megtisztitani" a vörös tanároktól; vagyis a tudatlan és pofátlan szélhámos biráskodni akar azok felett a nagymüveltségü tanitók felett, akiknek a cipőjét sem lenne szabad kisajnoltatni a Wollokkal.

És olyan nagy ennek az országnak a türelme, hogy ezt a szájas, tudatlan, szemtelen szélhámost a porondon megtürik, leginkább azért, mert a lapok nem hajlandók leleplezni azt a sokféle racketet, amelyek révén a hivatalát pénzszerzésre használja.

Még nagyobb az amerikai szervezet munkások türelme, akik nemcsak azt nézik el, hogy egy csomó here, egy csomó basa korlátlanul és elszámolás nélkül uralkodjék felettünk, hanem azt is, hogy az egyik hirhedt "vezérük" azzal a Hearsttel legyen egy platformon, akinél nagyobb ellensége a szervezett munkásságnak nincsen ebben az országban.

A san franciscoi sztrájk alatt mutatta ki a legjobban Hearst a foga fehérét és ahogy a NRA-t s különösen annak hetedik paragrafusát állandóan támadja a lapjaiban, azt még egy tisztességesebb milliárdos munka-adó is szégyenlené.

És ezzel a Hearsttel együtt tombol most az American Labor Federation alelnöke, ezzel karöltve indult most el, hogy "megtisztitsa" az amerikai egyetemeket, mert félti azokat a "vörös" tanoktól.

Hát kellene itt egy kis tisztogatást végezni.

De azt elsősorban az American Federation of Labor kebelében kezdhetnék, hogy aztán minden a Federationhoz tartozó szervezetnél folytassák.

Hogy rugjanak ki azokból minden Greent és minden Wollt, különösen pedig minden Wollt és munkásokat, tisztességes munkásokat ültessenek a helyükbe.

Ezt kellene az amerikai munkásnak a Woll-féle izgágáskodásra felelni.

PÁPÁBBAK A PÁPÁNÁL

A tőkés osztályt racketeerek állandóan zsarolják.

Megfélemlitik őket, hogy azután "vedelmet" kinálhassanak nekik, részben a sajtóban, részben különböző erre a célra készülő alakulatokban s ennek az árát természetesen a beijedt tőkés osztálynak kell tizetni.

Néha a forradalom, néha a vörös rém más formája van a falra festve előttük és tudvalévő, hogy a tőkések minden vörös ügytől legalább ugy rettegnek, mint az ördög a szenteltviztől.

Vannak aztán "jóhiszemü" urak és urhölgyek is, akik hazamentésben utaznak, akiknek sok a ráérő idejük és a saját portájuk helyett az ország bajával törődnek.

A "Daughters of American Revolution" azokból a kékvérü, százkét percentes honleányokból áll, akik ugyan a Mayflowerben nem biztosak egészen, de akiknek valamelyik őse részt vett az amerikai szabadságharcban.

És a forradalomnak ezek a megöregedett leányai nap-nap után bebizonyitják magukról, hogy bizony öregek lettek és hogy az öreg kor hisztériája állandóan rajtuk van.

Az ősök almafájától nagyon messze elestek, mert amig azok forradalmárok voltak addig ezek éppen a fennálló társadalmi rend sérthetetlenségét próbálják védelmezni, nem ugyan az életük árán, de legalább egy kis nyelvöltögetés árán, amiben fukarkodni nem szoktak.

Most egy könyvet adtak ki a drága jó nénikék, amelyben a "vörös hálózat"-tal rémitik mellbe az országot.

"Vörös Hálózat"-nak természetesen azokat a vörös, rózsaszin alakulatokat, egyleteket és személyeket értik, akik kommunista voltuknál fogva veszedelmesek e hazára.

A könyvben gondosan fel van emlitve minden ilyen "veszedelem" és hogy egész biztosan mindenki olvassa és reszkessen, nemcsak meglepetésekkel, de szenzációkkal is szolgálnak.

Ezuttal a szenzáció Mrs. Roosevelt, akit az amerikai hagyományok jogán ma First Ladyként kiván az a nemzet tisztelni és aki arra mindenképpen, nemcsak a férje hivatalánál fogva, de személyileg is teljes mértékben rászolgált.

A vörös hálózatban — a D. A. R. szerint — bennfoglaltatik az elnöknő, aki nemcsak, hogy szocialista érzelmü, — ami persze borzasztó, — hanem néha fel is szokta a szavát az emberi jogok védelmében, sőt Isten bocsásd, még a szocialista szervezetek érdekében és védelmében is emelni.

A forradalom kivénült leányai tehát "nemzeti veszedelemnek" tartják az elnöknét és kipecézik mint azokat a gonoszteröket szokták, akik ellenségei a társadalomnak, akiktől tehát védelmezni kell a nemzet és a haza épségét.

Az első érzése az az embernek, mikor ezt a szemtelen butaságot olvassa, hogy egyszer itt végezni kellene ezekkel a fülgyekkel. Hogy egyszer rá kellene csapni a pletykálkodásban megrancsodott szájukra, hogy egyszer meg kellene őket tanitani móresre.

De a második percben, mikor az ember lehiggad, inkább annak kell örülnünk, hogy minden elnyomatás, minden tőkés rémuralom, minden hazafiyas terrortársaság dacára, mégis mennyi szabadság maradt meg meg ebben a hazában.

És most már inkább nevetünk, sőt röhögünk a Daughters of American Revolution öreg hölgyein, akik ilyen kedves ujesztendei trefával szolgáltak a nemzetnek.

Csak éltesse is az Isten őket sokáig.

HA NEM FÉL
az igazságtól, vázoltassa velem születési csillagvetését:

A történelem legrégibb tudománya a csillagászat, amelynek segitségével sok tény állapitható meg sorsára vonatkozólag. Pénzügyi lehetőségek, kilátások a házasságban, barátok és ellenségek tervei és egyéb bizalmas dolgok világithatók meg a csillagászat nagy tudomány által.

Vázoltassa velem az Önre vonatkozó születési csillagvetést, a melynek tudatában az Ön egész életfolyása megváltozhat s eredményt és szerencsét elhet kétségbeesés és szerencsétlensg helyett. Az Önre vonatkozó **Születési Csillagvetést** részletesen és egyszerü formában kapja meg két teljes oldalon. Adja meg feltétlenül a születési időpontját a nevével és cimével. A posta és iráskőltségek fedezésére mellékeljen egy dollárt és ö mezze levelét a következőképpen:

ORION STUDIO
Dept. B. Box 3926
Cleveland, Ohio.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.
R. F. D. No. 4. 16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN
537 Richwood Ave Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor. Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján délután 3 órakor a lelkészlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik vasárnap délután 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyülése minden hó első vasárnap délután 4 órakor a lelkész lakáson.

LOGANVIDÉKI MAGYAR HÁZIASSZONYOK

Ha zöldségre, gyümölcsre, tojásra és baromfira van szükségük, támogassák a Monaville-i magyar kereskedőket és rendeljenek mindent TÁRKÁNYIÉKNÁL

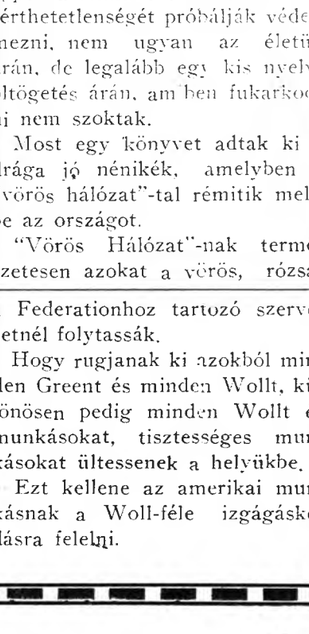

Ha valamire szüksége lenne, mielőtt otthonában körutunkon felkeresnénk, sziveskedjék egy postakártyát irni cimünkre és a megrendelt árut azonnal házhoz szállitjuk

TÁRKÁNYI TESTVÉREK

LOGAN, WEST VIRGINIA

DILLONVALE MINDEN JÓAKARATU MAGYARJÁT MEGHIVJÁK

Bányásznapot rendez a Dillonvale-i magyarság. - Január 13-án, most vasárnap délután lesz a gyülés Lengyel János házánál. - Az Ötös Bizottság szeretettel hiv mindenkit Dillonvaleről és a vidékről a mostani gyülésre

Dillonvale magyarsága elhatározta még a tiltonvillei Bányásznapon, hogy azt meg fogják ismételni Dillonvalen alkalmas időben.

Olyan kedves, olyan megható volt a régi ismerősök, uj bajtársak találkozása, hogy nem akartak arra várni, amig azt egy év mulva ujra megismétlik Tiltonvillen, hanem azt határozták, hogy ilyen összejövetel minél gyakrabban legyen a vidéken.

Nem élünk örökké, megöregedtünk a legtöbben és addig örüljünk egymásnak, amig arra az élet megadja az alkalmat.

Az ünnepek alatt aztán a dillonvillei magyarok érintkezésbe léptek Pásztor Jánossal, aki lelkes és nagyszerü förendezője volt az olyan szépen sikerült tiltonvillei ünnepnek és elhatározták, hogy a farsang alatt a Bányásznapot Dillonvalen megtartják.

Egy ötös bizottság alakult az előkészitő munkára, akik elhatározták, hogy ebben az ügyben az első nyilt gyülés most 13-án, vasárnap délután két órakor lesz a Lengyel János testvér vendégszerető házánál.

Arra kérnek Dillouvale és vidékén mindenkit, akit érdekel a bányász-sors, aki testvériséget érez a többi magyarral, hogy jelenjenek meg okvetlenül ezen az első gyülésen.

Hisszük, hogy a gyülésen számosan jelennek meg a telelpről, csakugy, mint a vidékről és ujra ünnepe lesz egy napra a megfáradt, szomoru, testvér-szerető magyar bányásznak.

BÁNYÁSZNAP CONNELSVILLEN

A Van Meter-i bányász-vértanuk emlékezetére december 19-én rendezett Bányásznap, dacára a rettenetesen rossz időnek, elég jól sikerult.

Délelőtt 11 órakor érkezett Father Cox, a hires rádió szónok, majd utána Dr. Komlóssy Miklós, a pittsburghi magyarság szeretett plébánosa, azután rendre jöttek a többi vendégek, de mind agyonrafázva, ugy, hogy a templomi szertartásokat csak fél 12 órakor tudta megkezdeni Fr. Szabó, a Szent Imre hitközség plébánosa, aki Liberás énekes nagymisét mondott a 85 magyar halottért.

Utána Father Cox lépett a szószékre és nagyszabásu beszédben emlékezett meg a bányászok Van Meter-i vértanuiról, majd pedig Dr. Komlóssy Miklós tartott lelketrázó szép emlékbeszédet.

A templomi szertartások végeztével ebéd volt és a bőjti nap dacára a jó Connellsville-i asszonyok olyan pompás bőjti ebédet rogtönöztek, hogy mindenki dicsérte konyhamüvészetüket.

Ebéd után kezdődött a templom basement-ben a munkásgyülés, ahol az egyházak, egyletek és a sajtó képviselői elmondták emlékbeszédeiket. Fr. Szabó megnyitván a gyülést, felszólitotta Hobek Henriket, aki az óhaza képviseletében mondott emlékbeszédet a munkás vértanuk felett.

Utána Dr. Komlossy Miklós tartott szép emlékezést, majd Révész Kálmán, a Verhovay Egylet főtisztviselője szólott, aki az Egylet nevében egy gyönyörü babérkoszorut helyezett el örök emlékezésképpen a Szent Imre templomban. Ezután Rev. Silay Sándor, a daisytowni és richeyvillei ref. magyarság képviseletében szólalt fel és átnyujtotta $5.00-os adományát. A szépen felépitett és mélyen átérzett beszéd után Major Jos. Lancaster emlékedett szólásra és örök sympathiájáról biztositotta a magyarságot. Ezután Szarvas Pál, a Szabadság képviselője tartott kimagasló emlékezést és azután következtek az Egyletek és Egyházak képviselői.

A Walkertown-i Első Magyar Betegsegélyző és Önképzőkör nevében id. Illár Ferenc ($10.00 adomány), a Daisytown-i Nagyboldogasszonyról nev. r. k. magyar hitközség nevében: Vinnai József és Bojza János (adomány $5.00), az Am. Magy. Ref. Egyesület nevében, 126-ik fiók, Daisytown (adomány $5.00) Kajatin József, a Verhovay Egylet daisytowni 85-ik osztály nevében Tőzsér János (adomány $5.00), a Brownsville-i Szent Szív r. k. magyar hitközség nevében: Tóth Imre (adomány $5.00), a Pricedale-i Magyar Ház nevében: Drótár István (adomány $5.00), a Rákóczi Betegsegélyző Egylet Brownsville-i 79-ik osztály nevében: Bodnár József (adomány $3.00), levélben küldtek megemlékezést és adományt: a Pittsburgh Coal Co. $100.00, United Mine Workers of America ditr. five $10.00. Magánvosok adományai: $1.00-jával: Szepesi József, Szepesi Józsefné (Leisenring, Pa.), Vinnai József (Daisytown, Pa.), Lukács Jánosné, Hizó Jánosné (W. Brownsville, Pa.), Hegedüs Lajosné, Tokár József, Tokár Józsefné, Árva János (Smithdale, Pa.), Gebe Jánosné (S. Connellsville, Pa.), Olvashatatlan (Brownsville, Pa.) Siposh József (Uniontown, Pa.), Movik Lajos (Smithtown, Pa.), kisebb adományok: $3.70, — összesen $169.70, mely összegből, **mint tiszta bevételt 110 dollárt a Szent Imre templom régi temetőjének rendbehozatalára fognak forditani.**

UTAZZON AZ ÓHAZÁBA OLCSÓN - KÉNYELMESEN

Ha Európába akarunk utazni, mindnyájan arra törekszünk, hogy olcsón bár, de mégis kényelmesen tegyük meg a tengeri utat.

Ezt a kérdést könnyen meg lehet oldani azáltal, hogy az Arnold Bernstein Line ujonnan átalakitott egyik hajóján utazunk. Ezek a hajók a "KÖNIGSTEIN", "ILSENSTEIN" és "GEROLSTEIN" New Yorkból direkt Havre-ba vagy Antwerpen-be mennek és ugynevezett "egy-osztályu" hajók, azaz az összes utasok ugyanabban az osztályban utaznak és mindnyájan ugyanazt az udvarias kiszolgálást, kitünő kosztot és figyelmet élvezik.

Az összes kabinok a hajó felső deck-jein vannak. Az étterem, szalon és dohányzó tágasak és szépek, a széles fedélzeteken az utasok kényelmesen sétálhatnak és játszhatnak.

Mindennek dacára a hajójegy nagyon méltányos. Május 15-ig, amig a téli szezón tart, a jegy Európába és vissza (round trip) csak $140-nál kezdődik. És ezekkel a jegyekkel egy évig maradhat odaát. Sőt még autóját is átviheti és visszahozhatja $120-ért.

Nem is csoda, hogy ez a három testvérhajó olyan népszerü. S ami szintén fontos, a közönség is a jobb osztályhoz tartozik, akik kényelemben szeretnek utazni, anélkül, hogy ezért drága hajójegyet kellene vásárolniok.

ANGOL VERHOVAY GARYBEN

Akcióba léptek az öreg bányászok, hogy a fiatal magyar sarjadékokat besorozzák. - Garyben megalakult az angol nyelvü 426-os Verhovay Fiók

A Verhovay Segélyegylet bányász tagjai, az öreg majnerok nem feledkeznek meg a magyarság legnagyobb kincséről, a bányászok által alakitott egyletünkről és azon vannak hogy besorozzák abba az ifjuságot.

A Gary, W. Va. 32-ik öreg osztályának a tisztviselői és tagjai már a novemberi gyülésen elhatározták, hogy meg kell alakitani az angol nyelvü osztályt és három tag vállalta magára, hogy a szükséges számu fiatal tagot megszerzik.

Kiss Imre, Kovács Gyula és Lőcs László léptek akcióba és decemberben már a központhoz fordulhattak, hogy a szükséges utbaigazitásokat megkapják.

December 30-án jelent meg aztán a Verhovay Segélyegylet agilis szervezője, Szilágyi Bertalan, hogy az uj osztályt megalakitsa, ami meg is történt.

Az öreg tagok meleg szeretettel és meghatva üdvözölték a nemzetségünk uj hajtását magunk közt és Szilágyi lelkes beszédben buzditotta további munkára a tagságot.

Minthogy Gary magyar fiatalsága a szénmezőkön hires arról, hogy a sportban elől járnak, bizonyos, hogy a Verhovay zászló alatt a nyáron már kiállnak a mezőre. Ebben a tudatban már amerikai származása ifjak is jelentkeznek felvételre, mert együtt akarnak élni és egy társaságban lenni azokkal a magyar barátaikkal, akiket megszerettek és akikkel együtt játszanak és dolgoznak.

Elismerés illeti a Gary-i öreg majnerokat, hogy a fiatalokra gondoltak.

ÜZENETEK

Withmansi beteg magyar. Azért ajánljuk inkább a huntingtoni vagy a charlestoni kórházat, mert az nem kerül pénzbe. És Loganban azért ajánlottuk Dr. Brewert, akit gyermekkora óta ismerünk, mert nemcsak kitünő orvos, hanem emberséges ember is, aki nem akarja a hozzáforduló beteg ember párnáját is elvenni.

Illés Mihály, Rayland. A beküldött sorokat angol forditásban elküldtük Washingtonba. Azzal többet használunk, mintha a lapban közölnénk.

Kereszturi Pál, Clothier. Megkaptuk, elküldtük, szives üdvözlet.

Mrs. Mary Bakos, Nellis. Utasitás szerint könyveltük. Hálás köszönet.

Koháry Lukács, Caretta. Köszönet. Reméljük, hogy az ujév teljes gyógyulást hoz a család minden tagjának.

Sike Jerem, Carolina. Köszönet, testvér, jobb világ lesz.

Pozvek Lajos, Anjean. Köszönet, megkaptuk, elküldtük. Szives üdvözlet.

Hunyady Lajos, New Salem. Köszönet, testvér. Jobb világ lesz és akkor a mi munkánk is könnyebb lesz. Boldog ujévet.

Sorovicz András, Greensboro. Hálás köszönet, testvér. A Mikus ügy is rendben van.

Vig István, Madison. Hálás köszönet, testvér. Lapokat küldünk.

Rutkay István, Barrackville. Köszönet, testvér. Jobb esztendő lesz biztosan.

Kropog István, Fairmont. Köszönet és szives üdvözlet, tesvér.

Szijjártó Imre, Stoyestown. Köszönet, testvér, utasitása szerint könyveltük. Boldog ujévet.

Kozma András, Hastings. Hálás köszönet, testvér.

Treml Péter, Brownfield. Hálás köszönet, testvér.

Winkler Antal, Wheeling. Hálás köszönet. Utasitását követtük.

Érsek József, Adena. Elküldtem, testvér. Szives elnézést és szives üdvözlet.

Arnold Kenessey, jr. Isaban. Letter and money received, thanks. More papers will be mailed each week. — Greetings.

Boros István, Columbus. Köszönet, testvér. — Tudjuk milyen világ van, de talán jobb lesz ezentul. — Szives üdvözlet.

Deák Mihály, Carolina. Köszönet, testvér. Jobb világ jön, bizni kell.

Reban János, Portage. Köszönet, testvér.

Andó István, Nettleton. Hálás köszönet. Jobb idő lesz most már. Szives üdvözlet.

Joe, Cleveland. Máskor másra forditsa. Elküldtük. — Szives üdvözlet.

Kutasi Bálint, Wakenva. Köszönet és szives üdvözlet, testvér.

Kristóff Sándor, Lakewood. Hálás köszönet a levélért a pénzért is. A jó szó néha jobban esik a pénznél. — Szives üdvözlet.

L. Lázár, Gary. Köszönet, utasitás szerint intéztük. A naptárak a megadott cimekre elmentek, szives elnézést a késedelemért. — Szives üdvözlet.

KÉRELEM A JÓAKARATU EMBEREKHEZ

Senki ne higyje, hogy gyönyörüség a rimánkodás, testvérek.

Különösen nehéz koldusoktól kérni és mi tudjuk, nagyon tudjuk, hogy évek óta koldus-sors a bányász-sors.

A muszáj azonban nagy ur és ez arra kényszerit bennünket, hogy hátralékos előfizetőinktől mégis pénzt kérjünk.

Senkit zaklatni nem kivánunk, hiszen megértjük, hogy az osztott kenyérből kis falat jut mindenkinek, ha kis cipót adnak kenyér helyett a munkásnak.

Soha nem irtuk, ma sem irjuk, hogy mindenki pontosan, a lejáratkor fizessen, csak azt kértük és ma is csak azt kérjük, hogy "aki teheti és amennyit tehet, küldjön a Bányászlapra, testvérek."

A CONGRESSUS ÉS A BÁNYÁSZOK

A congressus ülésszaka alatt nagyon sok vita lesz munkáskérdéseken és nem lehetetlen, sőt nagyon valószinü, hogy a bányászok sorsa is érintve lesz.

Ugy a szociális javaslatok, mint a munkásügyek vitájának a során erős nyomást fog a nagytőke gyakorolni minden törvényhozóra, de ugyanezt kell tennie minden munkásnak is. Nem lehetetlen, sőt valószinü, hogy alkalmunk lesz a bányászokat felszólitani időnként, hogy levelekkel, esetleg táviratokkal árasszák el alkalmas pillanatban a szénállamok congressmen-jeit és senator-jait.

A törvényhozókkal éreztetni kell, hogy mindennap figyelemmel kisérik őket a választók és hogy szavazataikért felelősségre fogják őket vonni a legközelebbi választáson.

ÉGŐ SZÉNKAZAL

Grand Havenben a Consolidation Coal Co. ötvennégyezer tonna szenet halmozott fel, hogy mire a nagytavakon a hajózás megszünik, elég készletük legyen a téli piac igényeit kielégiteni.

A felhalmozott szénkazal meggyulladt és már két hete próbálkoznak az eloltással, ami idáig nem sikerült nekik.

GYŐZTES PROGRESSIVEK

Az "Electric" társaságot elutasitotta a bíróság és lehordták őket, mert a Progressivekkel kötött szerződést megszegték

A Progressivek most aratták az első döntő győzelmet a bíróságnál, ahova az Electric idézte őket, mert picketeltek a sztrájk alá vett bányát. Tiltó parancsot kértek ellenük.

A bíróság megállapitotta, hogy ennek a bányának szerződése volt a Progressive bányászokkal és hogy mikor azt később megszegték és a UMW-al kezdtek dolgoztatni, ezt a szerződést megszegték.

Nem csak a keresetükkel utasitották hát el őket, hanem alaposan lehordták hivatalosan a társaság vezetőit, mint olyanokat, akik a törvényesen kötött szerződés megszegésére a bíróság vagyis a törvény tényezőit akarták eszközül megnyerni.

FÉNYESEN SIKERÜLT A POCAHONTASI MAGYAR ÜNNEP

(Folytatás az 1-sö oldalról.)

Miután az ünneplést és az ajándékot megköszönte, elmondta, hogy nemcsak a szeretet, de a hála is köti őt a magyarsághoz. Magyarok közt nevelkedett és gyermekkorában annyi jóságot tapasztalt a részükről, hogy azóta mindig szerette őket.

Kiemelte, hogy mint a telep vezetője sok mindenféle nemzetiségü ember dolgozik a keze alatt, de a magyarokkal soha baja nem volt, soha azok illetéktelen kérésekkel nem zaklatták.

És végül, félóránál tovább tartó megható beszéde után megigérte, hogy a könyvet nemcsak ő, de a gyermekei is el fogják olvasni.

Azzal ült le, hogy ő hálás az ünneplésért, de jobban szeretni, jobban becsülni ezután sem tudja a mi nemzetségünket, mert azt idáig is egész szivével becsülte.

Mrs. German köszönte még meg az ajándékot és Tábory Oszkár az ujév kezdetével bezárta az ünnepet, miután a pocahontasi magyarságnak megköszönte, hogy azt megrendezték.

* * *

A bankettről kapott tudósitásunk nem lenne teljes, ha nem emlékeznénk meg a bizottságról, amely dolgozott, lótott-futott, hogy ezt az igazán lélekemelő magyar ünnepet megrendezze.

Az elnökük persze Kozma Antal volt, akit bizony ma már az "Öreg Kozma" néven ismer barátjának minden jóakaratu magyar ember és dolgos katonájának minden jószándéku magyar munka. De a bizottság többi tagjai, a vacsorafőző magyar asszonyok, a kiszolgáló magyar lányok és az egész magyarság kivette a maga részét a szép munkából.

Adassék köszönet mindenkinek, aki munkájával, fáradozásával becsületet igyekszik szerezni a magyar névnek.

* * *

A bankett rendezői külön megkérték bennünket, hogy hálás köszönetüket tolmácsoljuk Tábory Oszkárnak, aki az ünnep dacára otthagyta az otthonát, hogy necsak együtt ünnepeljen, de együtt dolgozzék a pocahontasi magyarsággal.

KIS HIRDETÉSEK

KERESEM VERES MÁRTON volt Sprigg, W. Va.-i bányászt, aki 1918-ban Bronxban lakott. Kérem, hogy a Zsenis Katalin féle ügyben értesitsen hollétéről. Igen fontos! — Aki először tudat Veres Márton hollétéről, $5 jutalomban részesül. John Csizmár R. I. Glenfield, N. Y.

ÜZLETI ALKALOM

Egy jó forgalmu, ujonnan berendezett 18 szobás Hotel olcsó bérrel hazautazás miatt megfelelő áron eladó. Érdeklődök irjanak: 1253 University Ave, Morgantown, W. Va.

BIRÓSÁG A SZÉN-CODE MELLETT

Kelet Ohioban Harrison megye birósága a code-árak mellett döntött

Kelet Ohioban a bíróság ugy döntött, hogy a code-ban megszabott árakon alul tilos a társaságoknak a szenet eladni és megbüntették R. M. Baker bányabárót, aki azt megtette.

A kis bányabáró mindössze ha 25-30 tonna szenet ad naponta a piacra, de éppen ezek a kis bányák törték le azon a vidéken annyira a szén árat, hogy a közepes nagyságu társaságokat majdnem teljesen kiszoritották az üzemből.

Baker maga valószinüleg képtelen lesz az itéletet megfellebbezni és az ügyészek szándékosan választottak ilyen egész kis bányabárót, hogy ne vihessék az ügyet a legfelső birósághra, ami költséges.

A Harrison County bíróság döntése valószinüleg éppen ezért nem vet véget a "chisel"-elésnek a vidéken és nagyobb társaság után kell indulni az ügyésznek.

NYUGTÁZÁSOK

Az utolsó két hétre nem sok nyugtázni valónk van, mert az ünnepek alatt a bányászoknak másféle kiadásai voltak, mint előfizetés. Reméljük azonban, hogy a következő hetekben nem igy lesz. A munka most valamivel jobban megy és hiszük, hogy hátralékos testvéreink gondolnak az ujságra. Hálás köszönet azoknak, akik az utolsó két hétben pénzt küldtek a bányászlapoknak. Mint mindig, most is csak azoknak a neveit közöljük, akik hozzánk a pénzt beküldték. Akik helyi képviselőknél fizettek, vagy mást kértek a pénz beküldésére, azoknak a neve itt nem szerepel:

Sauerwald József, Philadelphia; Tóth Péter, Whitsett; Sandy Árpád, Los Angeles; Molnár Gyula, Johnstown; Varga Mihály, Appalachia; Kovách Pál, Norton; Ilonka Mihály, Burksville; Catherine Black, Adena; Soltész Ferenc, Donnelson; Szabó András, Bridgeport; Nemes Katalin, Ashland; Schmidt József, Kenosha; Paulish Mihály, Bannock; Bodish Géza, Yatesboro; Nagy Sándor, Farmington; Veréb János, Hooversville; Bodó Gábor, Dante; Fáklya János, Lynch; Petrus Sándor, So. Bend; Damyanovich Mihály, Philadelphia; Hortváth József, Carolina; Medocik István, Fairpoint; Kish Lajos, Homer City; Nedin Pál, Meadowbrook; Kozma András, Hastings; Iván József, Logan; Kabai János, Majestic; Nagy Sándor, Cleveland; Ruttkay István, Barrackville; Leho János, Norton; Szijjártó Imre Stoyestown; Coleman János, Harper; Molnár László, Gary; Rőczey István, Cleveland; Vargyas Jenő, Barton; Hornyák József, Reedsville; Forgách János, Richeyville; Treml Péter, Brownfield; Gallay Ernő, Capels; Domokos Mózes, Prenter; Fazekas József, Georgetown; Varga József, Dillonvale; Szalay Dániel, Carolina; Yager Gyula, Ida May; Ellis Sanislow, Virginia City; Csányi József, Kent; Pál András, Carteret; Lévay Illés, Detroit; Szabó Sándor, Duquesne; Szorovitz Sánodr, Greensboro; Kropog István, Fairmont; Rohály János, New Brunswick; Mary Bakosi, Nellis; Koháry Lukács, Caretta; Sike Jerem, Carolina; Pozvek Lajos, Anjean; Szilagyi B., Gary; Frank Fritch, Flint; Márk György, Maidsville; Vozár József, Yatesboro; Koletár István, Homestead; Kenessey Arnold, Isaban; Király György, Yatesboro; Koletár István, Hometead; Kenessey Arnold, Isaban; Király György, Russelton; Borsos István, Columbus; Deák Mihály Carolina; Kish András, Wilkinson; Jurina János, Red Jacket; Kalinchak István, Quinton; Hunyady Lajos, New Salem; Sipos Gyula, Homer City; Pálfy István, Detroit; Pásztor János, Rayland; Poch József, Toledo; Lázár László, Gary; Kutasy Bálint, Wakenwa; Szanyi Miklós, Calvin; Kristóf Sándor, Lakewood; Rebán János, Portage; Domokos József, Cleveland; Sütő György, Calvin; Andó István, Nettleton; Dobos András, Pocahontas; Sipos Gyula Homer City; Sütő János, Windber; Tatay István, Clymer; Törzsök Ferenc, Homer city; Nagy József, Glen Alum; Barta Sándor, Chattaroy; Horváth László, Philadelphia; Ádám Ferenc, Sharon.

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dobos István, Kimball, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va.
Kish András, Brady, Booth Everettsville, Rivesville, Lowesvillee, National, W. Va.
Kocsel György, Chattaroy, W. Va.
Kreizler István, Morgantown és vidéke.
Lányi József, Red Dragon, W. Va.
Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va.
Magyar András, Skelton, W. Va.
Margóczi Imre, Lundale, W. Va.
Mojzer János, McMechen, W. Va.
Opoczki György, Lobata, W. Va.
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Pongrácz József, Nellis, W. Va.
Sitku István, Willamson, W. Va.
Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa.
Barczi János, Lemont Furnace, Pa.
Blizman Béla, Springdale, Cheswick, sus, Glo, Pa.
Bódis Géza, Yatesboro, Pa.
Bozsnyák József, Rossiter, Pa.
Csányi József, Kent, Cluse, Pa.
Csatáry Ferenc, Bainford, Pa.
Csordás István Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Fekete József, Kingston, Pa.
Gara Béla, Uniontown, Pa.
Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.
Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Hajdu János, Pricedale, Pa.
Király György, Russelton, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mészár Sándor, New-Salem, Pa.
Mikus István, Greensboro, Pa.
Molnár András, Van Meter, Pa.
Nagy József, Marsteller, Pa.
Orosz Bertalan, Richeyville, Pa.
Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa.
Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa.
Sipos Gyula, Homer City, Pa.
Sütő János, Windber, Pa.
Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa.
Szigyártó Mike, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén.
Takács János, Vintondale, Pa.
Varga István, Latrobe, Pa.
Toczky Mihály, Scadp Level, Pa.

OHIO

Érsek József, Adena, Ohio
Bolyki János, Toledo, O.
Péterfy Lajos, Columbus, O.
Pásztor János, Tiltonsville és vidéke.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Kovács Ferenc, Murray City, O.
Molnár József, Glouster, O.
Rezes János, Corning, O.
Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke.
Rimár András, Warren, O.
Tótiván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árvai András, Zeigler, Ill.
Fürjes Ágoston, Orient, Ill.
Gáll Lajos, Harrisburg, Ill.
Németh Ferenc, Springfield, Ill.
Ontko István, Edwardsville, Ill.
Roncz Péter, Divernon, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky.
Tárkányi Gábor, Beauty, Ky.
Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J.
Dzupán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind.
Simon Sándor, Bicknell, Ind.
Tódor Miklós, So. Bend, Ind.

Hirdessen Lapunkban